

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 30 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, BALANDIS - APRIL 12, 1988

Nr. 71

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse,
Vardan tos Lietuvos
Vienybė težydi!

Atsisakau būti sovietinės armijos kariu

Grazulio Petro, Antano,
gyvenančio Kapsuko rajone,
Sasnavos kaime,

Atviras laiškas Gynybos ministrui Jazovui,
Kreipimasis į tikinčiuosius

(Tėsinys)

Daugelis nesupras ir nepritars mano raštui, sakydami, ką tu laimėsi, tik būsi sunaikintas.

Šiame rašte pasakiau tiesą ir tikrą tiesą. O kokia ji brangi ir kiek verta tiesa, kiek už ją galima mokėti, tai suprato ir tarybinis poetas Jevtušenko. Jis rašo: „Palik ramybę, šilumą, namus, palik linksmybę tuščią, tačiau kalbėk nors keletą tiesos minučių, po to tegu tave užmuš“. Visa, ką šiame rašte išdėdžiau, yra tiesa, dabar jie tegu daro su manimi ką nori, jų rankose valdžia, jėga, psichiatrinės ligoninės, lageriai ir aš.

Brangūs tikintieji, kreipdamasis į jus, visų pirma noriu nuosirdžiai padėkoti už maldas, kurių susilaukiau po pirmo mano pareiškimo. Už tai esu visiems be galo dėkingas.

Po šio pareiškimo nežinau, kokias kančias Dievas parinks per suklaidintų brolių rankas, kurie dėl ramaus šio žemiško gyvenimo pardavę tėvynę ir savo sąžines, besąlygiškai vykdo užkariautojų nurodymus.

Gal kelią, kaip kun. J. Zdeb-skio, kun. B. Laurinavičiaus, kun. Šapokos, kun. Mažeikos ir

kitų nužudytų. Gal psichiatrinę ligoninių kančias, gal Sibiro lagerius ar kokias naujas neįprastas kančias. Todėl dar kartą prašau jus, melskite Dievą, jėgų visa pakelti, nepalūžti kančioje. O jeigu kartais, neduok Dieve, išgirstumėte mane atšaukiant šį raštą, netikėtai, tai ne aš kalbėčiau, tai kalbėtų mano lūpomis tarybinės medicinos ar nepernešamų kančių sulaužytas žmogus.

Tegu mano kančia bus tas lašas kančių jūroje už tautos prisikėlimą iš dvasinės moralinės ir fizinės vergijos.

Indų tautos išlaisvintojas Magat-Gandi kalbėjo, kad vieno nužudymo už tiesą vietoje stoja 100 naujų. Jie daugiau nieko negali, tik nužudyti mane. Nužudę jie turės tik mano nužudytą kūną, bet mano dvasios, mano idėjų jie niekada nenužudys.

Kiekvienas smurtas, prievarta, neteisėybė, kiekvienas tironas anksčiau ar vėliau kenčia krachą, o tiesa ir meilė nugalė.

1988.I.11. (Pabaiga)

Izraelio rolė Irano ginklų pardavime

Jeruzalė. — Po metų įtemptų pasitarimų, Izraelio vyriausybė sutiko perduoti specialiam nepriklausomam prokurorui Lawrence Walsh šimtus puslapių liudijimų chorologine tvarka keturių Izraelio valdžios narių, kurie padėjo Reagano administracijai suorganizuoti slaptojo ginklų pardavimą Iranui, pranešė Izraelio ambasada Washingtone.

Pagal bendradarbiavimo susitarimą, kurį sekmadienį patvirtino Izraelio kabinetas, prokuroras Walsh nereikalauja keturių Izraelio pareigūnų apkaltinimo, kurie padėjo tada Baltųjų rūmų Tautinės Saugumo tarnybos nariams John Poindexter ir pulk. Oliver North suorganizuoti ginklų pardavimą.

Paskirti muzikos premija

1987 metų muzikos premija paskirta Žilėvičiaus — Kreivėno muzikologijos archyvu.

Muzikos premijos skyrimo komisiją sudarė Stasys Baras, Aleksandras Kučiūnas, Faustas Strolia, Leonardas Šimutis ir Loretta Venslauskienė.

Ši 1987 m. muzikos premija paskirta Lietuviai Žilėvičiaus — Kreivėno muzikologijos archyvu pagerbiant a.a. muzikologą Juozą Kreivėną, kuris pašventė visą savo gyvenimą lietuvių muzikos kultūrai.

Premijos mecenatas yra Lietuvos Fondas. Muzikos premija bus įteikta premijų šventėje šių metų gegužės mėn. 15 d. Los Angeles mieste.

ma, pranešė Izraelio oficialus pareigūnas. Bet šis susitarimas padės prokurorui Walsh kaltinimuose prieš Poindexter, North, gen. Secord, ir Hakim.

„Vyriausybė su vyriausybė“

Walsh ir Izraelio pareigūnai atsisakė pasakyti, ar susitarimas leis apklausti teisme Izraelio pareigūnus kaip liudinius naujoje byloje. Federaliniame teisme yra užvesta byla, kad šie keturi asmenys apgaudinėjo Amerikos vyriausybę ir dalyvavo konspiracijoje perversi 18 mil. dolerių Contras partizanams ir, kad dalį pasiėmė iš to pelno sau.

Izraelis išleido pranešimą, kad šiame klausime jis bendradarbiaus su Walsh tik kaip „vyriausybė su vyriausybė“ pagrindu. Praėjusiais metais Walsh norėjo išgauti du Izraelio pareigūnus, jog jie liudytų šioje byloje, bet Izraelis tą prašymą atmetė, kad jie būtų apklausiami.

Tie, kurie padėjo

Minėti dokumentai parodo visą eiga, kaip Izraelis padėjo Baltųjų rūmų oficialiems pareigūnams pasiūsti ginklus Iranui 1985 ir 1986 m., kad už tai laimėtų pagrobtyti amerikiečių išleidimą. Svarbią rolę padėdant perduoti ginklus atliko Izraelio Užsienio ministerijos direktorius David Kimche, Izraelio vyriausybės kontraspionazo viršininkas Amiram Nir, ir du Izraelio ginklų pirkliai — Adolph Schwimmer ir Yaacov Nimrod.

Valstybės sekretorių George P. Shultzą priėmė privačioje audiencijoje popiežius Jonas Paulius II prieš jam išvykstant antrą kartą su taikos misija į Vidurinius Rytus.

Honduras demonstravo prieš Ameriką

Tegucigalpa. — Po įvykusių prieš Ameriką demonstracijų, kariuomenė su tankais patruliuoja Honduro sostinėje, nes prezidentas paskelbė išimties stovį sostinėje. Diplomatai aiškinasi, kas buvo tikroji priežastis, kad buvo padegtas Amerikos konsulas, užmušti penki žmonės ir padaryti nuostolių už milijonus dolerių. Ir tai atsitiko Amerikos draugiškiausiam krašte Hondure.

Honduro vyriausybė suteikė du paaiškinimus. Ji sako, kad tai yra teroristų veikla, norint parodyti chaosą, netvarką ir nesiskaitymą su vyriausybę, kurią išprovokavo kairieji Salvadoro sukilėliai ir per radiją pranešta, kad narkotikų pirkliai suorganizavo tas riaušes.

Suimtas narkotikų platintojas

Kaip Associated Press agentūra praneša, Amerika suteikia 300 mil. dol. paramą kasmet Hondurui, ir Honduras remia Amerikos politiką Nikaragvoje. Laisvės kovotojai ten turi savo pagrindines bazines. Vienas pietų Amerikos ambasadorius, neleidęs skelbti savo pavardės, pasakė negalįs suprasti, kodėl Amerika dar pasidarė nauja problema Hondure, kai jau turi Nikaragvą ir Panamą. 2,000 žmonių puolė Amerikos ambasada sostinėje. Ambasadorius paminėjo Juan Ramon Matta suėmimą, kuris yra narkotikų prastatytas ir kurį Amerika seniai norėjo suimti.

Praėjusį antradienį Honduro policija suėmė Matta jo namuose, įsodino į paruoštą lėktuvą ir nukraidino į Dominikonų Respubliką be vizos. Dominikonų oficialūs pareigūnai perėmė Matta ir įsodino į lėktuvą, kuris išskrido į New Yorką. Beskrendant lėktuve, jį areštavo Amerikos pareigūnai.

Matta dabar yra laikomas federaliniam kalėjime Marion, IL, kur yra didžiausias saugumas. Amerika jį jau seniau norėjo apklausti apie Meksikoje nužudytą Amerikos aukštą pareigūną Camarena Salazar, kuris vadovavo kovai prieš narkotikų tinklą ir ju įvežimą į Ameriką 1985 m.

Marksistam nauja proga

Honduro Užsienio reikalų ministerija ši incidentą pavadinė „pagrobimu“ ir įsakė prarasti investigaciją. Honduro konstitucija draudžia išduoti savo piliečius kitam kraštui. Todėl buvo didelės riaušės, kurias tuoj suorganizavo maža kairiųjų grupė. Honduro marksistai tuoj apkaltino Ameriką. Tegucigalpoje sprogo 4 bombos, sudegintos 7 mašinos. Prez. Jose Azcona sušaukė kabinetą posėdį ir paskelbė 15 dienų pavojaus stovį sostinėje ir San Pedro Sula mieste.

Dienraštis El Tiempo savo editoriale parašė: „Nepraėjo mėnuo, kai Hondure kilo pasipiktinimas dviem įvykiais, kurie palietė tautinį orumą, garbę ir suverenitetą. Abiejuose atvejuose teisės pažeidimus atėjo iš Amerikos...“ Be Matta atvejo, laikraštis primena 3,200 Amerikos karių atsiuntimą į Nikaragvos sandinistų įsiveržimą į Hondurą. Prezidentas Azcona, nepanešęs savo kongresmenams, pakvietė amerikiečius ir už tai susilaukė daug priekaištų.

Tautinio universiteto rektorius Oswaldo Ramos Soto, primindamas Matta areštą, pasakė: „Aš manau, jog narkotikų šmugeliai turi būti sugauti ir nubausti. Bet Mattos ekstradicija reiškia, kad mūsų konstitucija yra žiauriai pažeista. Amerika su šiuo incidentu sukūrė tokią situaciją kuria pasinaudos komunistai mūsų krašte“.

— **Lietuvoje Kultūros fonde,** kurio pirmininku yra prof. Česlovas Kudaba, tarp kitų svarstomų dalykų valdybos susirinkime, buvo iškeltas reikalas, kad 2009 metais sukaks tūkstantis metų, kai pirmą kartą rašytiniuose šaltiniuose paminėtas Lietuvos vardas.

— **Panamoje gen. Noriega** įsakė kariuomenės daliniais užimti visas ministerijų įstaigas, aerodromus, traukinius ir visą susisiekimą. Ta proga jis pakėlė į aukštesnės pareigas visą eilę kariškių, o penkis vyriausius kariuomenės viršininkus atleido iš pareigų.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

— Vilniuje įvyko įdomesnis koncertas, kuriame programą atliko Filharmonijos orkestras, atlikdamas dabartinio čekų kompozitoriaus I. Temlo kūrinį „Trys promenados“, Smetanos simfoninę poemą „Vltava“ ir Rossini operos „Sevilijos kirpėjas“ uvertiūrą. Bet ypač to koncerto iškilniausia žvaigždė Julius Finkelšteinas, rašydamas „Tiesoje“, laiko sopraną Ireną Milkevičiūtę. Jos puikus balso duomenys ir gražiai subrandintas vokalinis meistriškumas ir subtilus muzikalumas bei sugebėjimas sušildyti kiekvieną kūrinį savo dvasiniu turtingumu yra jos geriausia savybė. Dainuojant tokiai menininkei, klausytojai visiškai užmiršta, kad kiekviena jos atliekamų arijų labai sunki, reikalauja iš atlikėjos neeilinių sugebėjimų. Tik tada, kai dainuoja tikra vokalinio meno meistrė, viskas atrodo paprasta, lengva ir įtikinama. Sol. I. Milkevičiūtė tame koncerte atliko arijas iš Belinio operos „Puritonai“ ir „Norma“, Pučinio „Madame Butarflai“ ir dvi arijas iš Verdi operų „Aida“ ir „Likimo galia“.

— **Plungės Liaudies teatras** pastatė J. Grušo „Nenuoroma žmona“ ir R. Kaškauskio „Būk vyras, Džordžai“. Tai esąs pats jauniausias liaudies teatras. Vaidmenis atlieka Michalina Andriusienė, Eugenija Daugintienė, Rimantas Gentvilas, Aivaras Paplauskas ir kiti. Spektaklį režisavo režisierius Virgilijus Noreika.

— **Lietuvoje lankėsi** juodaodžių amerikiečių žurnalistų delegacija. Dvi dienas vyko Vilniuje diskusijos prie apskritojo stalo. Pirmą kartą amerikiečių žurnalistų diskusijos vyko ne Maskvoje, Leningrade ar Kijeve, bet Vilniuje. Sako, kad svečiai buvo draugiškai nusiteikę. Sutartą periodiškai rengti jų susitikimus Amerikoje ir Sovietų Sąjungoje, kad galėtų geriau pažinti vienas kitą, plėsti ir stiprinti ryšius.

— **Meno darbuotojų rūmų** Baltijoje salėje solistė Vitalija Šiškaitė surengė įvairių koncertų, atlikdama dainas, romansus ir arijas. Ji dainavo Franko, Grygo, Granados, Fajlos kūrinius. Be to, Pergolesi „Stabat mater“, Marcelo ir Hendelio arijas. Antroje rešitalio dalyje atliko Leonoros, Arzučenos, Eboli ir Carmen arijas. Jai talkino akompaniatorė B. Šernaitė.

— **Vilniuje prie namo,** kuriame gyveno choreografas Juozas Lingys, atidengta memorialinė lenta. Ta proga apie Lingį kalbėjo ansamblio „Lietuva“ meno vadovas Budrius ir partijos atstovai.

— **Lietuvos kino studijos** dokumentinis filmas „Imu jūsų duoną...“ yra sukurtas režisieriaus Šablevičiaus ir operatoriaus Matuzevičiaus, dalyvaujant geriausiems folklorinio meno atlikėjams. Jie pasakoja apie turtingas lietuvių liaudies švenčių tradicijas, apeigas, papročius. Ekране rodoma, kaip leisdavo žmonėms ilgus viduržemio vakarus, kokius valgius gamino, kaip triukšmingai varydavo žiemą iš savo kiemo, kaip švėsdavo jones ir kokiais „burtais“ gausindavo savo žemės derlių. Pagrindinį filmo vaidmenį atliko žinoma liaudies dainų atlikėja V. Povilonienė ir jos šeimos nariai.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Slaptos sandinistų gairės

Laikraščiu nėra popieriaus

Managva. — Nikaragvos Sandinistų direktoriatas išleido savo šių metų nuostatus, ką jie privalo daryti. Tie nuostatai buvo priimti vasario mėnesį atstovų suvažiavime. Dokumentas yra slaptas ir vienas jo egzempliorius pateko į opozicijos rankas. Jame ypač iškeliamas sandinistų nusistatymas bei siekimai, kurie turi būti šiais metais atlikti, jų tarpe ir panaudojimas net „revoliucionieriško teroro“.

Tame dokumente nurodoma, kokios strategijos imsis vyriausybė politinių žmogaus teisių atžvilgiu, norėdama susilpninti opozicijos veiklą. Čia ir panaudotas minėtas „revoliucionieriško teroro“ išsireiškimas. Žmogaus politinių laisvių srityje bus leidžiama tik labai riboti pasireiškimai. Dokumente rašoma, jog paleidimas prieš vyriausybę nusistatusių asmenų iš kalėjimo ir leidimas laisvai leisti laikraščius, būtų labai žalinga revoliuciniam judėjimui, koki turi vesti sandinistai.

Direktoriatas nutarimai

Dokumente rekomenduojamos, mažos politinės nuolaidos, tačiau kariuomenė privalo likti Sandinistų kontrolėje. „Vieno mes negalime sau leisti, kad

Išgelbėjo nuo deportacijos

Londonas. — Antrojo Pasaulinio karo veteranas išėjo ginti Austrijos prezidento Kurt Waldheimo, sakydamas, kad jis išgelbėjo jo ir kitų kalinių gyvybes nuo egzekucijos, kai jie 1943 m. buvo patekę į vokiečių rankas, rašo apie tai britų laikraštis Sunday Times. Bruce Ogilvie, kuris buvo aviacijos eskadrono vadovas, pasiprašė būti liudininku nesenai Britanijos vyriausybės sudarytai komisijai, kuri pradėjo tariamųjų nacių investigaciją.

Ogilvie sakosi tada buvęs nacių pavojuje, persirengęs civiliais rūbais ir turėjęs vokiečių pistoletą Graikijos saloje Leros. Waldheimas jam ir kitiems padėjęs, suteikdamas netikrus ženklus, dokumentus ir rūbus, kad jie galėtų išsisukti nuo nacių SS karininkų saugumo. Kai Ogilvie vėliau jau buvo saugioje vietoje, jis tuos ženklus ir klaidinančius dokumentus sugrąžinęs sunaikinimui. Tai buvo Waldheimas, kuris jiems padėjo Graikijoje, apsaugodamas juos nuo SS deportacijų 1945 m. gegužės mėnesį.

— **Vilniuje „Tiesos“ redakci-** joje buvo sukvieisti miestų ir rajonų laikraščių redaktoriai svarstyti kaip pagerinti laikraščių leidimą ir kaip spręsti naujas problemas. Jiems instrukcijas davė LKP Centro komiteto propagandos ir agitacijos skyriaus vedėjas Česlovas Šlyžius ir vedėjo pavaduotojas Vytautas Zeimantas. Pabrėžiama, kad laikraštis yra partijos miesto ar rajono komiteto leidinys.

— **Wunsiedelyje,** šiame Bavarijos miestelyje, buvo tik dabar palaidotas Rudolf Hess, kuris nusižudė praėjusią vasarą — Spandau kalėjime, Berlyne.

tikroji valdžia būtų perleista į buržuazijos rankas“, rašoma dokumente. Dokumentas yra dešimties puslapių sandinistų nutarimas ir ant sandinistų direktoriato blankų atspausdintas.

Vyriausybės vardu kalbėjo Eva maria Teller, kuri viską paneigė, sakydama, kad tas dokumentas nėra direktoriato išleistas, bet gana aukšto rango sandinistas pasakė, kad dokumentas yra tikras. Prezidento Ortegos vardu kalbėjęs asmuo, bet gi pasakė, jog dokumentas yra „gryna falsifikacija“. Tačiau prez. Ortegos parašas esąs tikras. Vyriausybės atstovas Manuel Espinoza kalbėjo, kad direktoriatas po savo susirinkimo tame dokumente nepasirašė. Jis sako, kad tai yra aiškus būdas sutrukdyti taikos pasitarimus. Bet dokumentas prasideda: „Slaptai Planas. Protokolas 1470. Nepaprastoji sesija. Numeris 47. Strategija 1988“.

„Bombos sprogimas“

Amerikiečių ambasada atsisakė daryti bet kokius pareiškimus šiuo atveju. Opozicijos vadai, kurie skaitė dokumentą, mano, kad tai yra tikras sandinistų direktoriato raštas ir tai parodo, kad sandinistai nemano dalintis valdžia su opozicija. „Tai bombos sprogimas“, sako Mauricio Davila, kuris atstovauja opozicines partijas Nikaragvos krašte pačiame vyriausiam Nikaragvos Rezistencijos komitete, isteigta pasirašius Gvatemaloje taikos plano susitarimą. „Tai parodo sandinistų šiam nuogume. Liūdna, kad jie nenori demokratinės Nikaragvos“, sakė užsienio žurnalistui Davila.

Skaldyk ir valdyk

Dokumente taip pat rašoma, jog labai svarbu, kad kardinolas Obando y Bravo būtų pašalintas iš tarpininko pozicijos, ką prez. Ortega ir padarė kovo 2 dieną. „Obando bus visada mūsų priešininkas ir todėl negalima jį laikyti tarpininko pozicijoje“, rašoma dokumente. Ten aiškiai pabrėžiama, jog svarbiausias tikslas yra sumušti Contras. Kas liečia opoziciją pačiame krašte, tai įsakoma kiekvienam sandinistui vykdyti skaldymo darbą.

La Prensa laikraščio redakcija norėjo tą dokumentą atspausdinti, bet Sandinistai uždraudė iš anksto išspėti. Po to laikraštis, kitą dieną, nebegavo popieriaus spausdinimui. Vyriausybė pasiūlydino, kad nebėra popieriaus. Tačiau vyriausybės laikraštis „Barricada“ išėina kasdien. La Prensa redaktoriai ir leidėjas pareiškė, jog sandinistai tuo sulaužė savo pasižadėjimą, kurį kėlė pasirašę paliaubų dokumente.

KALENDORIUS

Balandžio 12 d.: Julius, Zenonas, Jūratė, Vykintas, Damas, Sabas, Jovys.

Balandžio 13 d.: Hermas, Ida, Algudė, Mindaugas, Justinas.

ORAS

Saulė teka 6:17, leidžiasi 7:27. Temperatūra dieną 52 l., naktį 39 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, IL 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

GILTINĖS DIETOS ATSISAKYMAS — SVEIKATON PRISIKĖLIMAS

Štai vėtyto, mėtų skaitytojo laiškas.

Didžiai Gerbiamas Daktare, daugelį metų skaitau Sveiko straipsnius „Draugo“, „Kelias į Sveikatą“ skilty, bet iškarpu nedarau, nes esu nuolatini gydytojų priežiūroje nuo 1952 m.; pradžio, kol dar dirbau — Unijos, o išėjus pensijon — Massachusetts General Hospital, pradžioje urologinio skyriaus, o po prostatos operacijos 1977 m., bendro. Per tuos veik 36 metų buvau kasmet net po kelis kartus tikrinamas visokių specialistų, fotografuojams, peršviečiamas, girdomas bariumu, plauta viduriai koku tai kreidos ar magnesian skiediniu, o mano skrandžiui didelės „patiekos“ nebuvo: viduriai kaip kietai, taip kietai. Ka čia kiet! Titnagas: po 3-4 dienas nesitūstinai, nors virbalu krapštyk. Tada man taip vadinamas stalo daktaras prirašo „milk of magnesia“. Vengiau Jo. Vidurius sutvarkiau anuo metu Tamstos receptu. Šimteriopas AČIŲ!

1987 m. balandžio 25 d., (o tai buvo šeštadienis), kalbėdamas telefonu susinervinau, šoktelėjo kraujospūdis iki 192/98, kai iki tol nuo pat 1982 m., kai pradėjau sistematingai jį registruoti, aukščiausias buvo 172/80.

Žinoma, tuoj atsidūriau manos ligininės greitosios pagalbos kambary, o po apžiūros atskirame kambaryje. Sekantį rytą išėjus nusišlapinti (šlapinasi sėdant) juntu iš tiesiosios („rectum“) tekant srovele. Paziūriu — kraujas. Atėjo gydytojas, penkių kitų gydytojų lydimas. Buvau nukreiptas į reikiamą skyrių.

Pagaliam birželio 12, po storosios žarnos ištyrimo („colonoscopy“) buvo išrautas polypas — vėžys. Dabar, pažvelgus atgal į tuos veik 36 mediciniškos priežiūros metus, sugaištą laiką ir išmestą pinigą, atrodo būta tuščio žaidimo, nes „prieš“ pastebėjo tik tada, kai jis jau buvo įsikibęs į skverną.

Šį laišką rašau Tamstai ne kokios paguodos laukdamas, bet kaip rimtam, anuo metu į medicinos profesūrą tik kilusio karo sutrukdytam medicinos

gydytojui. Aš jaučiau, kad anksčiau ar vėliau susilauksiu to „svečio“: daugelį metų svoris buvo pastovus (166 sv.), ėmė pamažu smukti, kol „apsisito“ 155 sv. riboj. Pastovėjus keletą metų, vėl ėmė slūgti ir per paskutinius trejus metus nuslūgo iki 140 sv., nors savijauta nebuvo labai juntamai pakitusi, tik eisenai pasidarė kiek svyruojanti, neišbalansuota gerai.

Fiziniai: judrus, darbštus, nebijęs jokio darbo. Dar pereitą rudenį sukasiau daržus, genėjau medžius, dar nebijoju užlipti kopėčiomis virš trečio aukšto pastogės lovų valyti. Dar tik prieš kelias dienas plačia lopeta sniegą kasiau.

Dar ruošiausi Vasario 16 iškilmėm, kaip buvęs savanoris kūrėjas, kai staiga vasario 19 d. atsikėlęs rytą išlydėti sūnau ir darbą, po pusvalandžio pasijutau „negerai“ ir tuoj atsidūriau savo ligininėje. Jau vasario 16 d. pastebėjau išmatose pėdsakus kraujo, 17 d. daugiau, 18 d. jau ištisai. Įdienojus ruošiausi susiršti telefonu su gydytoju, bet įvykis paskubino keliom valandom.

Būrys gydytojų nustatė, kad vėžys išimetas kaklelyje tarp skrandžio ir dvilypkirštės žarnos. Jeigu gydytojas anksčiau rado vėžį storojoje žarnoje, tai jis bus atkeliavęs, kaip piligrimas,

Kai cholesterolio gausa kraujyje priskreina vidinę širdies raumens arterijos sienelę, tada gali susiaurinti vietoje atsirasti kraujo krešulys ir uždaryti arterijos spindį — atsiranda širdies ataka.

per visą žarnyną, ir, manau, kad labai „skubėjus“. Tamstos, mielas Dr., terminu, vaikus bus išbarstęs po visus „laukus“.

Ligininėje atpylus kraujo nuostolį, dabar slampinėju namie.

Mano tėvas iš mažens buvęs sukežęs, silpnas ir tik nuo 13 savo amžiaus metų atkuto. Motina iš 11 gimusių, trijų užaugusių, gerai išsivysčiusi. Aš gimiau 1900 m. Iki pat senatvės svėriau 10-12 sv. daugiau negu mano apimties vyrai. Dar ir dabar padarau po 10-12 km kasdien vienu ypu matuoto kelio. Rūkyti pradėjau 1918 m. ir baigiau 1946 m. Rūkau saikingai, vidutiniškai apie 10-12 per dieną. Niekada nerūkau prieš valgi, niekada alkanas, niekada naktį.

Pirmą kartą nugirdė kaimynas gal kokiu 4 metų man esant, per „dziedus“. Tėvam kur tai trumpam pasišalinus nuo stalo, suvertė „žingeidžiam vyrui“ taurelį į burną. Antrą kartą 1919 m. bataliono vadovas suvertė pilną stiklinę lenkiškosios. Baigęs Karo mokyklą patekau tarp viršininkų rusų. Jų papročiai žinomi visiems, o paklusnumas vyresniam neginčijamas. Taip savo amžiaus trečiame dešimtmetyje nugurkšnodavau kartais ir stiprokai. Tiesa, pradžia visada būdavo sunki, niekada netroškau jos, bet kai tau verčia už kalnierių, turi kaip nors gintis, o kai jau išlyti, ledai pralaužti, tada jau savaime plaukia.

Negirtini buvo ir mūsų pačių ipročiai — niuksėti kumščiu pažonėn: gerk, nu išgerk... 1930 m. vedęs palaipsniui sumažinau susidūrimus su tos rūšies „sportininkais“. Jau bus gal visas dešimtmėtis kai nepakelčiau taurelės net ir „normuotos“.

Valgiau nesirinkdamas — riebus ar liesas, viskas ėjo iš eilės. Pagrindinis davinys man buvo pusryčiai. Pusryčių sudorodavau paprastai 6 kiaušinius, bet kokiam pavidale, keptus su lašiniiais, ar šutintus. Niekas nevenge ir kitokių riebalų — sviesto, taukų. Anuo metu nei lašinių, nei trynių niekas nepeikė ir apie cholesterolį nekalbėjo. Gimnazijos laikų klasės draugas gyd. V.K., atėjęs svečiuosna, tepdavo sviesto toki pat sluoksnį, kokio storumu duonos rieki buvo. Reikia, sviesto nelaikė sveikatai kenkiančiu produktu.

Ir pabaigai: širdies priepuolį laikau palaima, o ne prakeikimu. Va, vyras 230 sv. sunkas paralyžiaus ištiktas išguldė virš 13 metų rūpestingos šeimos globojamas. Tai vėl: moteris nukaršo tiek, kad jau nebevaldė vidurių. Apvalio, nuprausia, aprenčia švariai, netrukus ir vėl ji „pakvimpa“. It taip veik 4 metus. Tokių pavyzdžių galima visą litaniją surašyti vien iš man pažįstamų aplinkos. Kokį džiaugsmą artimieji turėjo šalia jų?

O va, mano pastogės gyven-tojas, 86 m. žvalus, judrus, buvęs uolus medžiotojas Lietuvoje, išeinant man į darbą, sutiktas priemenėj, pasidžiaugė: Gražus rytas... O vos praverus darbovietės duris: telefonas... Ciprijonas mirė. Nei vargo, nei bereikalingų išlaidų, o rezultatas tas pats.

Su gilia pagarba ir nuoširdžiais linkėjimais Tamstai, mielas Daktare.

Šio skyriaus prierasas. Teisingai, širdies ataka — staigi mirtis yra palaima — tik ne žmogaus amžiaus vasaroje, o vėlai rudenį — kai žmogus, kaip tas Ciprijonas, yra pilnai nu-nokęs. Medicina bėga už akių širdies žmogaus pačiame žydėjime pasitaikančiai atakai. Čia tačiau visai kitas reikalas — tokia mirtis yra baisi nelaimė. Jos visi turime vengti visų pirma atsisakydami gili-nės dietos. Nežiūrint kokius

niekus išdarinėjo nesorientuo-jantieji anais laikais, dabar mes negalime jais pasekti, jei nenorime susilaukti vėžio storojoje žarnoje jau nekalbant apie širdies atakas.

Praejusią savaitę vienas daugiausiai tuo reikalu tyrimų atlikęs svečias profesorius L.C. Hoskins iš Cleveland, VA Medical Center kalbėjo Cook apskrities ligininės keliems šimtams gydytojų pusantros valandos apie vidinės aplinkos įtaką storosios žarnos vėžio atsiradimui. Jis tvirtino, kad toje vietoje vėžį privilejo riebus maistas. O tokį vėžį baido liesas ir selenomis gausus maistas, taipogi vitaminas C ir E. Vitamino C gausiai yra švie-žiuose vaisiuose ir daržovėse (ypač citrininiuose, žalių lapų daržovėse ir bulvėse — su lupyna valgoma — tai netur-tingo žmogaus citrina).

Vitamino E gausiai yra daržovių aliejuose, grūduose, riešutuose, kviečių daiguose ir saldžiose bulvėse. Todėl nereikia peikti gydytojų, o daugiau dėmesio kreipti į apsaugojimą nuo storosios (tiesiosios) žarnos vėžio tinkamu maistu. Tada mažiau vargo susilauks kiekvienas mūsų.

O Tamstos šeši kiaušiniai dienoje ir to draugo valgymas sviesto su duona yra ne kas kita kaip gilitinė dieta. Štai ji.

New Yorko laikraštis „Spy“ dabar aprašo gilitinę dietą („Diet of Death“), tvirtindamas, kad Chicagos burmistras Harold Washington save numarino maistu. Girdi, jis mėgo ne tik kiaušius, bet ir labai sūrų kumpį: sudorodamas per dieną po 6,444 kalorijų (tai 3-4 vyrų dienos davins), 296 gramus riebalų ir 13,8 gramus druskos. Jis negalėjęs sau pasakyti „Ne“,

nes jo burna buvusi pilna maisto.

Tamsta irgi negalėjai užčiaup-ti burnos tryniams, dešrai, kaulienai ir taukams. Dar tri-graši pridėjo savo laiku rūkymas ir burnelė. Už tai, pri-silaikydamas tokios „gilitinės dietos“ tapai „ligos gandra-lizdžiu“, kur, kaip gandro lizde slepiasi žvirbliai, taip Tamstos kūne sukosi lizdus viena liga po kitos — ir tai per labai ilgą laiką. Tai gyvenimas irgi panašus į Tamstos minimų moteriškių — chroniškai nega-luojančių. Nuo tokio gyvenimo visi tolinkimės, prisikeldami šalin nustumti „Gilitinės Dietą“.

Ačiū Tamstai už prągą perspė-ti savus snaudžiančius tautie-čius šavos sveikatos reikaluose. Jie dabar daugiausia taip savo sveikatos neboja — taip šioje srityje snaudžia, kaip kadaise miegojo Alyvų darželyje trys apaštalai, nežiūrint pakartotino raginimo taip nemiegoti.

Gana, oi gana mums tokio karkimo! Siame velykiškame laike visi kelkimes iš medi-ciniško snaudulio ir ryžkimes paklusti šių dienų medicin-iškiems, mus nuo peransktyvos gilitinės dalgio saugantiems nurodymams.

Kad ir Tamsta, jei būtumei šio skyriaus pranešimus nuodug-niau skaitęs ir pildęs, būtum laiku savo išmatas dėl paslėpto kraujų („occult blood“) išsityręs, — ne tada, kai vėžys pasireiškė kraujo srovele. Tada tas niekadejgas būtų buvęs susektas laiku ir pasėkmės būtų buvosios visai skirtingos.

Išmintingiems savo sveikatos reikaluose apsilaidėjams bus lengviau keltis iš apsilaidimo, sužinėjus, Tamstos elgesio ne-tvarkingumą. Kitiems apsilei-dimas bus brolis toliau.

PLEČIAMA PLB LITUANISTIKOS KATEDRA

Kovo 26 d. Chicagoje posė-džiavo PLB Fondo vadovybė su PLB Lituanistikos katedros vedėju prof. dr. Bronium Vaskeliu ir teisės patarėju advoka-tu Saulium Kupriu.

Neseniai Bostone mirusio žymaus LB veikėjo inž. Vytauto Izbicko žmona Felicija, vykdy-dama savo vyro testamentinį prašymą, įsteigė inž. Vytauto Iz-bicko vardo stipendijų fondą remti PLB Lituanistikos kated-roje studijuojanti jaunimą. Inž. Vytauto Izbicko fondas, panašiai kaip ir Stasio Barzduko fon-das, yra PLB Fondo globoje ir jiems skirtos aukos siunčiamos: Lithuanian World Community Foundation, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Visos aukos atleidžiamos nuo fe-deralinių mokesčių.

PLB Fondo teisės patarėjas adv. Saulius Kuprys veda pasi-tarimus su Illinois universiteto Chicagoje atstovais dėl PLB Lituanistikos katedros praplė-timo sutarties, kaip jau buvo preliminariniai susitarta pra-ėjusių metų lapkričio 20 d. tarp PLB Fondo ir Illinois universi-teto vadovybių, baigiant mokėti 600,000 dol. įnašą už katedrą. Numatoma steigti Lituanistikos studijų institutą prie katedros, kurio tikslai bus: Sudaryti sąly-gas mokslininkams pasisvesti lituanistinių darbų ruošimui ir išleidimui; Skatinti ir remti jau-nuosius mokslininkus rašyti daktarines disertacijas lituanis-tinėmis temomis; Pravesti PLB Lituanistikos katedroje semi-narus studentams ir aspi-rantams iš istorijos, politinių mokslų, filosofijos, meno ir kitų sričių; Ruošti mokslines konfe-rencijas, simpoziumus, kviešti paskaitininkus ir panašiai.

Lituanistikos studijų instituto darbą koordinuos PLB Lituanis-tikos katedros vedėjas, jam pa-dės taryba (direktoriatas), susi-dedanti iš Illinois universiteto

slavų ir baltų skyriaus vedėjo, PLB atstovo, ir dviejų Illinois universitete dirbančių ir lietuvių veikloje pasižymėjusių asmenų.

Lituanistikos studijų instituto darbus ir veiklą remis ir einamųjų reikalų išlaidas pa-dengs PLB Fondas iš savo lėšų arba Stasio Barzduko ir Vytauto Izbicko fondų.

Kaip jau anksčiau „Drauge“ buvo pranešta, Illinois univer-sitete Chicagoje šį pavasarį bus 10 savaitinių lietuvių istorijos seminaras, kurį dėstys dr. Saulius Suziedėlis. Šis seminaras finansuoja PLB Fondas per PLB Lituanistikos katedrą. Katedros vedėjas prof. dr. Bronius Vaskelis dabar tariasi su eile kitų svečių mokslininkų, kvies-damas juos panašiams lituanis-tiniams seminarams ar paskai-toms į Illinois universitetą ateityje.

Dabartinę PLB Fondo va-dovybę sudaro pirmininkas Vy-tautas Kamantas, išdininkas Juozas Lukas, direktoriai Biru-tė Jasaitienė, Stasys Jokubauskas, dr. Petras Kisielius, Kazys Laukaitis, dr. Antanas Razma ir reikalų vedėja Nijolė Balza-rienė. PLB valdyba sudarė šios sudėties vadovybę pagal PLB Fondo nuostatus ir Illinois vals-tijos įstatymus praėjusių metų rugpjūčio mėnesį ir jų kadenci-ja baigsis ateinančių 1989 metų kovą mėnesį.

Praėjusių metų lapkričio 20 d. užbaigus PLB Lituanistikos ka-tedros steigimą, (PLB Fondas grįžo prie savo pagrindinių tikslų ir darbų, dėl kurių jis buvo įsteigtas, būtent telkti lėšas ir finansuoti PLB valdybos švietimo ir kultūros veiklą, rūpintis Lietuvos pogrindžio spaudos perspausdinimu ir pla-tinimu, šalia PLB Lituanistikos katedros plėtimo ir jos toli-mesnio rėmimo.

A. P.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL

Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol. ...	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (Šešt. pried.) ..	\$35.00	\$20.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbi-mų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Kiaulei žirniai ne iš kelio.
Lietuviška patarlė

Mirk ir vėl atgimk naujam gyvenimui.
J. W. Goethe

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiadieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligininėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0667; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12-2 v. p.p.
penkt.: 1-3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0161
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinete perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4;
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabinete perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

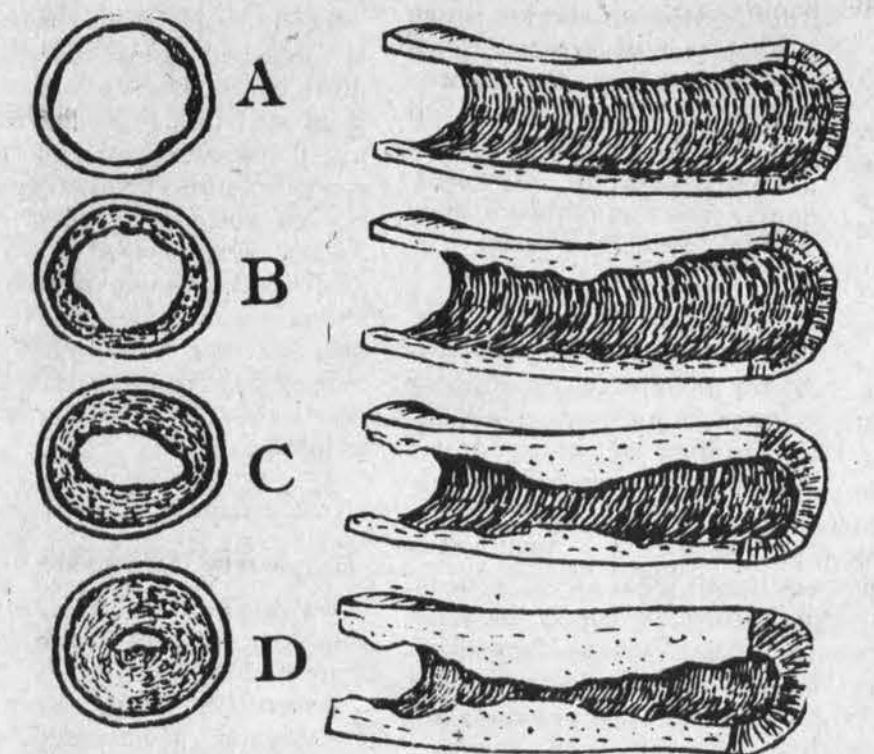
DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

NANCY STREITMATTER, M.D.
KARDIOLOGĖ
2454 W. 71 Street
Tel. 434-6777
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ligininei
2700 W. 43 St., Tel. 927-3231
Kalbame lietuviškai
Val. pagal susitarimą pirm., antr.
Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

Skersinis ir išilginis širdies raumens arterijos pūviai: A normali širdies vidinė sienelė. B,C,D-vis didėjantis jos priskretimas iki beveik užkimo „Gilitinės Dietos“ prisilaikant. Likusį spindį kraujo krešulys visai užkems: Aspirino 325 mg viena tabletė dienoje talkina apsaugoje nuo tokio krešulio.

PRIEŠ RUSINIMĄ

Ligi M. Gorbaciovo gadynės nerusiškų tautų rusinimas Sovietų S-goje buvo „tabu“ (draudžiamas, neliečiamas dalykas). Bet dabar, paskelbus „viešumo“ (glasnost) dėsnį, ir nerusiškų tautų žmonės pradėjo šaukti prieš rusinimą. Šiuo požiūriu mums įdomūs kai kurių nerusiškų tautų rašytojų pareiškimai pereinant mėnesi Maskvoje įvykusiame Sovietų Sąjungos rašytojų sąjungos valdybos plenumo, kurio tema buvo „nacionalinių santykių tobulinimas, persitvarkymas ir šiuolaikinės literatūros uždaviniai“. Pokalbių santrauką pateikė ir Vilniuje leidžiamas savaitraštis „Literatūra ir menas“ (Nr. 12 ir 13).

Iš sovietinės Gudijos (Baltarusijos) atstovs Nilo Gilevičiaus pareiškimo galima susidaryti vaizdą, kad Gudija yra vienas iš labiausiai surisintų sovietinių rusų okupuotų kraštų. Gimtoji gudų kalba buvo išstumta beveik iš visų mokyklų. Ir tik dabar vėl pradeda įvesdinėti. Bet, rašytojo žodžiais, „Vienoje Minsko mokykloje atidarome pirmąją klasę — iš penkių paralelinių — baltarusių kalba ir jau garsiai pareiškiam: yra baltarusiška mokykla Baltarusijos sostinėje! Ir jeigu reikia — atvesim į šią vienintelę klasę ekskursantus, o dar mieliau užsieniečius. Arba dar paskelbiame, kad Baltarusijoje beveik pusė mokinių — baltarusiškų tartum visai nebogai. Tačiau kiek vaikų mokosi jose — apie tai nekalbame. Arba štai, giriamės milijoniniais knygų tiražais, o kiek iš tų milijonų baltarusių kalbą?“

Gimtoji kalba jau išplėsta iš daugelio gudų širdžių bei lūpų. N. Gilevičius: „Ką reikia jauniems piliečiams jau ankstyvame amžiuje netekti gimtosios kalbos? Reikia, atplėsti juos nuo šimtmečių susiformavusio dvasinio liaudies turto — kalbos, tautosakos, literatūros ir meno. Atplėsus nuo nacionalinės dirvos, daugelis tautiškai nuasmenintų jaunų žmonių darosi ir dvasiškai nusurkudę. Atimti iš vaikystės galimybę gyventi gimtosios kalbos stichijoje — amoralu, kad tai prigimties balso slopinimas, dėsningos ir natūralios žmogaus teisės žlugdymas... Deja, tokiai nuasmeninimas vyksta, tiesiasi, ir gana smarkiais tempais. Ir jei šis procesas nebus sustabdytas, tai viena, nepažinęs savęs, paklausime: argi mes tauta?“

Toliau N. Gilevičius apgailestauja, kad ir dabar Gudijoje rusų kalba proteguojama. Kaip pavyzdį nurodo, kad buvo pakeltos algos rusų kalbos mokytojams, nors turėjo būti atvirkščiai, pakelti atlyginimai menkai atlyginamiems gudų kalbos mokytojams.

Latvijos rašytojų atstovas Janis Peteras apgailestavo, kad „1979 m. gyventojų surašymo duomenimis Latvijoje gyveno tik 53% vietinės tautybės (latvių) žmonių“. Priminė, kad pokario metais Latvijoje vyko „forsuota migracija“ ir kad šiandieną Latvijoje dar reikiama „asimiliacijos baimė“, kuri gimdanti savisaugos instinkta — „aktyviai ginama gimtoji kalba, nacionalinė kultūra, ekologinė situacija“. Kadangi galinės būti panaudotos prievartos priemonės, — „Šią savisaugą traktuoti kaip nacionalizmą“, galėsias prasidėti konfliktas tarp rusų ir latvių.

Toliau Janis Peteras: „Daug žmonių yra sugadinta verbavimu — atplėsti nuo savo istorinių šaknų kolektyvizacijos išsekintoje nejuodožemio zonoje, jie pakliuvo į Pabaltijį, kur

šimtmečiais klostėsi savitos tradicijos“.

Dvikalbystė, pagal J. Peterą, plintanti tikrai tarp latvių, kurie mokosi rusų kalbos, tačiau atkelti rusai nenorį mokytis latviškai ir toliau liek „vienakalbiai“. Taigi, pagal Stalino koncepciją, atskiros sovietinės respublikos laikomos sudedamąja Sovietų Sąjungos dalimi, „o ne savarakiškų respublikų sandrauga“. Tuo esą nusižengiama prieš Lenino principus.

Pažymėjęs, kad kolonistai rusai gaudavę geresnes gyvenimo ir darbo sąlygas, jis pareiškė, kad „Latvijos rašytojų sąjunga iniciatyva universitete pirmąkart Tarybų Sąjungoje suorganizuota grupė studentų iš visų sąjunginių respublikų, jie Rygoje mokosi latvių kalbos. Kol kas šie jaunuoliai dar nieko ypatinga nepadarė, bet juos jau filmuoją, rodo televizija, aprašo laikraščiai... Deja, prie viso to mes prieiname tikrai dabar ir vėl — mokėdami brangią kainą“. Latvių rašytojas klausia: „ar neatėjo laikas įsiklausyti į tuos balsus, kurie kviečia įkurti kultūros ir švietimo autonomiją respublikose? Kiekvienai tautybei, kuri to nori“.

Jis dar priminė, kad po revoliucijos Sovietų Rusijoje dar buvo likę daugiau kaip 200,000 latvių. 1923 m. jie ten turėjo 230 latvių bibliotekų ir skaityklų, 150 mokyklų, apie 200 klubų. Centrinis klubas jungė 12,000 narių. Latviai turėjo laikraščius, leidyklą, knygynus, bet „visą tai suprantama, sutriuškino stalinizmas“.

Lietuvių gyvybinius reikalus minėtoje konferencijoje iškėlė Petras Braženas (gim. 1941 m.), sov. Lietuvos Rašytojų sąjungos I sekretorius. Pradėjo kalbėdamas ekologiniais klausimais ir nurodė, kad „Kursių marios, jei nebus imtasi radikalių priemonių jų teršimui sustabdyti — po 10-15 metų taps negyva bala“. Ypač mairas teršiantį Kaliningrado srities pramonę. Toliau pažymėjo, kad kiekviena tauta turi teisę į savo kalbą, istoriją, kaip turi teisę ir orą, vandenį ir duoną. Pasidžiaugė, kad lietuvių kalbos bei literatūros reikalai geresni, kaip kitose respublikose: „Nedriestu tuo didžiuliu. Tiesiog pamani karčiai: o gal tai yra istorinė kompensacija už keturių dešimtmečių naktį, su kuria galima palyginti mūsų kalbos ir rašties draudimo metus. Gal kaip tik tada išugdytos meilės gimtajai kalbai užteko visam dvidešimtam amžiui. Bet amžius baigiasi. O socialistinės nacijos — priešingai visų susiliejimo teoretikų ir entuziastų pranašystoms — gyvens ir ateity. Ir pirmiausia, suprantama, gyvens su savo kalba“.

Toliau jis pasisakė prieš reikalavimą disertacijas rašyti rusiškai, nes jos jokios naudos neduodančios. Dvikalbystė esanti nebūtinai laimėjimas, bet kartu ir problema. „Lietuvoje vien tik rusų kalbos mokymui, galima sakyti, pridėti ištisi mokslo metai“. Kalbėdamas apie kolonistus, pažymėjo, kad daugumas jų „dvidešimt metų respublikoje gyvena, o kelio pasiklausti lietuviškai nemoka“. Mišrioje (tautybių požiūriu) mokyklose ir darželiuose slypi didžiuliai pavojai. Įvairiuose renginiuose lietuvių kalba nustumiama į šalį.“

Dar pažymėtina, kad ir rusų rašytojas Sergejus Baruzdin, be ko kita, pasakė: „Mes turime atsiskirti nuo lozunginio postulato, kad visos tautos savanoriškai prisijungė prie Rusijos“.

b. kv.

KOVA DĖL ŽMOGAUS TEISIŲ — KOVA DĖL LAISVĖS

VII Žmogaus teisių konferencija Los Angeles

JUOZAS KOJELIS

pagarbą.

Aš nudžiugau, sužinojusi apie neripazinimo politiką. Pabaltiečiai turi visų forumuose kelti nepriklausomybės reikalavimą. Aš pasirodžiusi jums padėti. Reikia žiūrėti į ateitį ir tikėti laisve. Dirbkite drąsūs, — taip kalbėjo teisininkė Huntwork.

Pasipriešinimo ir prievartos santykis Sov. S-goje

Šią temą svarstė prof. Rasma Karklinš. Jos nuomone, prieš šeštąjį dešimtmetį visuotinė buvo isitvirtinusi prievarta, o pasipriešinimas silpnas ir slapta vykdomas. 1960-70 samysio Lenkijoje poveikyje pasipriešinimas Pabaltijo kraštuose įgavo naujas formas. Prasidėjo legalistinė taktika, — pasipriešinimas akcentavo konstitucines teises ir veikė jų rėmuose. Brežnevas nebeuorėjo kankinių, tad pasipriešinimą slopino labiau rafinuotu būdu: valdžia keitė įstatymus, sugriežtino cenzūrą, dažniau naudojo administracines bauses. Po 1970 pasipriešinimas pralaužė cenzūrą ir surado būdus patys informotis apie įvykius pasaulyje ir informuoti pasaulį apie būklę Pabaltijo kraštuose.

Gorbaciovo priėjimai prie pasipriešinimo problemos labiau liberalūs. Šiek tiek daugiau atvirumo, apribota policijos galia. Pačioje Sovietų Sąjungoje susirūpinta žmogaus teisėmis, tik nauji ieškojimai kontroliuojami valdžios. Gorbaciovas kovoje prieš pasipriešinimą sumažino faktišką terorą (taikomas tik vadams), bet labai sustiprino vargą baimės: šaukimai į KGB, atleidimai iš darbo, pašalinimai iš mokyklų, šaukimai į kariuomenę, net išvairmai iš Sovietų Sąjungos.

Nekalbant apie Pabaltijo kraštus, dramatiška jėga telkiasi Centrinėje Azijoje. Ten dinamiška visuomenė, kur kas 10 metų gyventojų (nerusų) skaičius padvigubėja. Maskva yra tikruose sunkumuose. Ji gali prarasti kontrolę ten ir Pabaltijo kraštuose.

Du užmojai

Vytautas Volertas nekalbėjo apie įvykius Pabaltijo kraštuose ar Sovietų Sąjungoje, bet metė tiesą ir atvykusius sovietų propagandistams rodo didelę

baltiečius ir daugelį kitų tautinių grupių varginanti OSI problema. Ją reikia spresti ir spresti koncentruotomis pajėgomis.

Kitą labai konkrečią mintį Volertas kėlė, kad išeivijos pabaltiečiai turėtų labiau derinti savo veiklą.

Gorbaciovas šokosi gelbėti i grėsmingą būklę patekusią sovietų ekonomiją, todėl ėmė viešai skelbti didesnių laisvių ir demokratizacijos iliuzijas. Tačiau iš tikro visokiausiomis formomis pumpuoja sovietizaciją į mūsų tautų gyvenimą. Iliuzijoms išlaikyti ir sovietizacijai pasipriešinti išeivijos pabaltiečiai turi veikti kartu. Viešojoje opinijoje Pabaltijo valstybių („Baltic states“) sąvoka labiau isitvirtinusi už atskirų valstybių vardus.

Idomu, kad šis konkretus Volerto pasiūlymas jau gavo eiga. Kitą dieną įvykusiame metiniame Baltų Laisvės lygos suvažiavime tas klausimas buvo svarstytas ir nutarta paruošti planą Amerikos ir Kanados pabaltiečių ne tik artimesniam bendradarbiavimui ir veiklos derinimui, bet ir suradimui bendrų organizacinių formų.

„Glasnost“ ir baltų laisvo apsisprendimo rinka

„Glasnost“ zulina aštrias komunizmo briaunas, bet nekeičia esmės, kad pasauliui taptų lengviau priimtiną“, kalbėjo jaunas profesorius dr. Ardo Hansson.

Kovojant dėl žmogaus teisių pavergtuose Pabaltijo kraštuose, kartu kovojama ir dėl jų laisvės. Svarbiausias mūsų sąjungininkas yra viešosios opinijos talka. Dekolonizacija pasaulyje vyko viešosios opinijos spaudimu. Pabaltijo kraštų išlaisvinimą gali pagreitinti irgi viešoji opinija, masinės demonstracijos pasaulyje.

Vesdami savo bylą, mes daugiausiai remiamės konservatorių. Tai klaida. Tiesa, konservatorių dėka imigrantai supažindino pasaulį su sovietų nusikaltimais, bet ieškodami talkos, naudokime rinkos principą: su antikomunizmu eikime pas konservatorius, liberalai palankiau atsišiepys i dekolonizacijos, laisvo apsisprendimo ir ekologines Pabaltijo kraštuose problemas. Reikia ieškoti skirtingų priėjimų.

Prof. Hansson pagyrė Baltų Laisvės lygą, kuri tokius skirtingus priėjimus naudoja.

LB Vakarų apygardos pirmininkė Angelė Nelsienė i teikia dovaną banketo pagrindiniam kalbėtojiui Linui Kojeliui, naujai paskirtam valstybės sekretoriaus asistento pavaduotojui, kairėje — Avo Piirisild, Baltų lygos pirm., dešinėje teisininkė P. T. Huntwork iš Arizonos.

Simpoziumas — Šiuometinė baltų politinė akcija

Linus Kojelis: Žmogaus teisių konferencijos, kaip ši, yra labai svarbios. Jos padeda susiorientuoti dabartyje ir padaryti sprendimus atečiai. Viso pasaulio viešąją opinią yra palietusi glasnost tema. Nekalbant apie ją iš esmės, ji negali likti nepastebėta ir mūsų. Pabaltijo valstybėse ta progėle buvo pilnai išnaudota ir tų kraštų žmonės demonstracijomis iškėlė Pabaltijo valstybių klausimą i pasaulio viešumą. Išeivijos veiklos taktikoje pasikeitimų nepastebėta. Tad i savo veiklą išeivijos pabaltiečiai turėtų pasižiūrėti šaltai ir bliviai. Organizacijų vadovybėse reikia turėti gerai informuotus ir sugebancius informuoti žmones. Iš organizacijų reikalaujanti tikslų veiklos apyskaitų, turėti simtatūkstantinius biudžetus ir apmokamus profesionalus.

Kritiškai vertinti ir Amerikos krašto rinktus vadovus. Lengva kongresmanui ar senatoriui Vasario 16. minėjime Kongrese pasakyti kalbėlę, bet svarbu žinoti, ar jis pasirašo mums svarbias rezolucijas, ar jis remia laisvės gynėjus kitose pasaulio dalyse, ar jis nėra už vienąšališką Amerikos nusiginklavimą ir t.t. Pabaltiečiai turėtų padaryti Kongreso narių įvertinimą ir paskelbti rezultatus. Tada žinotume, kas mūsų tikrieji draugai ir ką turime remti.

Konsulas Aivars Jarumanis nurodė, kokius reikalavimus pasipriešinimo sąjūdis Latvijoje „Helsinki 86“, stato režimui: ekonominė ir kultūrinė autonomija, religijos laisvė, teisė diskutuoti praeitį ir naudoti vėliavas, laisvesnė spauda, ataskaita už Stalino laikus, privilegijų komunistų partijos nariams panaikinimas ir politinio proceso demokratizacija.

Konsulas Jaak Treiman ko-

mentavo pirmųjų kalbėtojų mintis, apgalestavo, kad mūsų organizacijų galvojimas sustingęs praityje ir ragino veiklą išplėsti i nepabaltiečius, kad problema įgytų visuotinio charakterį.

Bankete dalyvavo apie 200 žmonių. Linas Kojelis perdavė prezidento sveikinimus ir linkėjimus ir pasakė pagrindinę kalbą. LB vardu Vakarų apygardos pirm. A. Nelsienė kalbėtoji i teikė dovaną.

Lygos metinė konferencija

Kitą dieną, kovo 20, įvyko metinė konferencija ir valdybos rinkimai. Konferencija galėjo pasidžiaugti praėjusių metų darbo rezultatais; kartu su JAV Lietuvių Bendruomene ir latvių bei estų organizacijomis Kongrese pravesta **Baltų laisvės dienos** rezoliucija ir išgauta prezidento proklamacija. Su tais pačiais sąjungininkais pravesta Jungtinių Tautų rezoliucija, ipareigojanti prezidentą 1988 liepos 26 d. oficialiai painformuoti JT narius apie Amerikos nepripazinimą Pabaltijo valstybių okupacijos, itikinimas Kalifornijos Švietimo tarybos naujuosiuose istorijos vadovėliuose minėti pabaltiečių genocidą, už gerą straipsnį amerikiečių įtakingame laikraštyje ar žurnale skirti iki 6000 dol. premija.

I Lygos direktorių tarybą iš Los Angeles naujai išrinkti: Angelė Nelsienė, valdybos vicepirmininkė, Algis Raulinaitis, Tadas Dabšys, puikiai vadovavęs konferencijai, ir Daltė Trotmanaitė.

Ne tie garbintini, kurių raumenys stipresni, o tie, kurie turi stipresnius smegenis, ir — tie dvasios galiūnai, kurie savyje ir kituose nugali žmogų-gyvilį.

J. Staugaitis

DAINOS GALIA

Novelė

J. VIZBARAS-SUDUVAS

5

Supranta jų nešamą pavojų ne tik Europai, bet ir Amerikai. Bet ką jie gali padėti, be Washingtono įsakymo toliau judėti negali. Gyvendamas Gothoje stebėjau, koks didelis buvo karinio nepasitenkinimas, kai gavo iš Washingtono įsakymą Turingiją užleisti rusams. Ir kas įdomiausia, be jokio ankstesnio įspėjimo. O rusai pasiutiškai skubėjo pirmyn, tiesiog lipo amerikiečių daliniais ant kulnų. Amerikiečiai keikėsi, turėdami rusams palikti ne tik jų užkariautą teritoriją, bet ir visokio karinio turto: apgadintų tankų, džipų, patrankų ir kitų ginklų. Kodėl taip rusai veržėsi, skubėjo?

— Gal kad Washingtonas nepakeistų nuomonės, — samprotavo Sabonis.

— Visai ne! Politiniai sprendimai taip greit nepakeičiami, tai ne armijoje. Politikoje viskas yra sutarta iš anksto. Reikia manyti, kad ir dėl Europos viskas jau sutarta ir pasidalyta. Armija tik vykdo politikų įsakymus. Rusams buvo svarbi ir teritorija ir amerikiečių paliktas turtas.

Rusas plėšikauti mėgsta, pats žinai, ypač tose žemėse, kur jis dar niekad nebuvo buvęs. Amerikietis turtingas ir svetimų žemių jis nepagėdauja. Bendrai, kiek pastebėjau, amerikiečiai nemėgsta politikuoti. Štai ir mano viršininkas majoras O'Leary sakosi, kad

jo močiutė buvusi lietuvė iš Baltimorės. Žmogus išsilavinęs, apsiskaitęs, malonaus būdo. Pasikalbame. Lietuvius jis mėgsta, supranta mūsų Tėvynės nelaimę. Rusų jis nekenčia, vadina azijatais. Nepataria nei man, nei kitiems i namus — grįžti, kol ten yra rusai. Sako bus sušaukta taikos konferencija ji išspręs ir Lietuvos ateitį. Tuo pokalbis ir baigiasi. O kada bus ta taikos konferencija — niekas nežino.

Atrodo, kad mudu jau užtekinai prisipolitikavome, o kas iš to? Mes, mūsų tauta esame tokie maži, kad mūsų šauksmas tai tik uodo zirzimas dramblio ausyje. Tai tokia mano nuomonė apie amerikiečius. Dabar kalbėk tu. Noriu sužinoti, kaip tu išlikai gyvas tēbė-brukės ugnies katilėje. Turingijoje su baime stebėdavome, kaip dienomis spiečiai Amerikos bombonešių skriedavo padangėje Sudetų Čekoslovakijos link. Iš vokiečių žinojau, kad ten yra didžiuliai klodai — kasyklos rudosios anglies. Iš jos vokeičiai gaminasi alyva, benzinas, degamas dujas ir kitus produktus, būtinus jų karo pramonei. Vienintelis tavo laiškas, kuri gavau Gothoje, buvo trumpas ir labai pesimistiškas — nesitiekėjai išliksis gyvas. Daugiau apie tave nieko nežinojau, kol pamačiau šiandien kareivinių kieme, — baigė savo pasakojimą Žiedonis.

— „— Lakštingalėlė, mažas paukštelis, ko tu nečiulbi ankštų rytelių?...“ — žiūrėdamas i rytuose dunksančius kalnus, prabilo Sabonis. — Pradėsiu kunigo Lipniūno pamokslų žodžiais. Ie sugrąžins mudu i anas siaubingas kovo 17-tosios dienas Vilniuje, kada vokiečiai okupantai daužė mūsų mokslo šventovės relikvijas, degino mokslo vertybes... — „... Ko aš čiuibėsiu ankštų rytelių, piemens išdraskė mano lizdelį!...“ — užbaigė Sabonio pradėtą posmą bičiulis.

— Atleisk, kad neiškentęs įsiterpiau. Dainos žodžiai savo lemtinga galia skaudžiai įdūrė ir man i širdį. Juk ir šiandien „raudonieji piemenys“ drasko mūsų lizdelį, — su liūdesiu pastebėjo Žiedonis.

— Lemtingi jie buvo ne tik kun. Lipniūnai, bet ir man, tau ir daugeliui kitų mūsų Tėvynės patriotų, mokslo bičiulių. Po kovo mėnesio areštų prasidėjo mūsų prievartos kelias i Vakarus, — kalbėjo toliau Sabonis.

— Kustrino pereiname lageryje mane išgelbėjo Vilniaus universiteto rektorius vokiškai parašytas pažymėjimas, kad esu chemijos mokslų kandidatas. Matyt, tokių specialistų tada vokiečiams labai reikėjo. Kitą dieną etapu buvau išvežtas i pietinių Sudetų krašto miestelį Brucks, apie aštuoniasdešimt kilometrų i šiaurės vakarus nuo Čekoslovakijos sostinės Prahos. Toje apylinkėje yra Europoje didžiausi minkštosios, rudosios anglies klodai ir jos kasyklos. Hitleriui užėmus Sudetų kraštą, vokiečiai čia pastatė labai modernų reicho maršalo Goeringo vardo fabriką. Jame iš anglies gamino lėktuvinių benzina, alyvą, parafiną, naftaliną, margariną, degamas dujas, sachariną ir daugiau produktų karo pramonei.

Fabrikas buvo slaptaį įrengtas siaurame kalnų slėnyje. Dienomis nuo kalnų ant jo leisdamas dirbtinas miglas taip, kad lėktuvams jis buvo nepastebimas. Po įvairių tikrinimų, priesaikų, skyrinigo Bruckse ir aš buvau paskirtas i minimą fabriką laborantu, kaip organinės chemijos inžinierius. Laboratorijose dirbo daug vokiečių chemikų. Kiti darbininkai vyrai ir moterys buvo daugiausiai sudetų vokiečiai. Kas kasė anglį kasyklose, nežinau.

(Bus daugiau)

VISUOMENININKAS INŽ. VYTAUTAS KUTKUS – ILGAMETIS LF TARYBOS NARYS

A. JUODVALKIS

Vytautas Kutkus gimė 1916.XII.21 d. Rusijoje. Į Lietuvą su tėvais grįžo 1918 m. 1937 m. baigė Kėdainių gimnaziją, o 1943 m. VDU statybos fakultetą Kaune. Karinę prievolę atliko Karo mokykloje aspirantu. Raudonajam frontui artėjant, 1944 m. pasitraukė į Vokietiją ir įsijungė į lietuvių veiklą. 1949 m. atvyko Amerikon, apsisistojo Detroite ir dirbo Fordo automobilų gamykloje mechaninės inžinerijos skyriaus vedėju.

Aktyviai veikė ir tebeveikia lietuviškose organizacijose, iš kurių pažymėtinos Lietuvių Bendruomenė, Lietuvių Fondas, Lietuvių žurnalistų s-ga, lietuvių parapija, BALFas, ALTA ir kt. Bendradarbiauja spaudoje. Tai nepaprastos energijos ir darbštumo žmogus, tikras nepriklausomos Lietuvos auklėtinis.

Vytautas Kutkus nebuvo tik iš vardo lietuviškų organizacijų narys, bet pareigingas ir dažnas vadovas. Detroite nebuvo patriotinės organizacijos, kuriai jis nepriklausytų ir savo patirtį bei energiją neatiduotų lietuvių išlaikymui ir Lietuvai laisvės atgavimui. Ypatingą dėmesį skyrė Lietuvių Bendruomenei, kurioje praėjo visas pakopas – apylinkės, apygardos ir krašto valdybos pirmininko. Nemažą įnašą paliko ir Lietuvių Fonde, kurio pavyzdingu tarybos nariu išbuvo net 22 metus, gyvendamas tolokai – už 280 mylių Detroite.

Vytautas Kutkus, būdamas pareigingas ir darbštus, prisiimtas pareigas atlikdavo pavyzdinai ir daugeliui visuomenininkų gali būti pavyzdžiu, kaip laisvalaikį reikia tvarkyti. Nepažįstu Vytauto šeimos ir nežinau, kiek laiko jis skiria savo šeimai bei vaikų auklėjimui. Nėra abejonės, kad šeimos auginimu ir auklėjimu daugiausia turėjo rūpintis žmona Emilija, su kuria dar Vokietijos stovyklose sumainė žiedelius.

V. Kutkus Lietuvių Fondo taryboje išbuvo 22 metus ir tik vieną metinį narių suvažiavimą

Vytautas Kutkus, buvęs Lietuvių Fondo igaliotinis Detroite.

tepraleidęs. Pasibaigus kadencijai, šiais metais atsisakė kandidatuoti naujam trejų metų terminui ir pasitraukė iš aktyvaus darbo, bet ne iš veiklos. Savo netrumpame atsisveikinimo žodyje, V. Kutkus pateikė idomų statistinių žinių, kurių santrauką čia ir pateiksiu.

1966 metais Detroite buvo 34 Lietuvių Fondo nariai su 9,660 dol. įnašais. Veikla buvo įvairi: ruošė koncertus, meno parodas, balius, rašė laiškus, kvietiant stoti į L. Fondą ir savo auka prisidėti prie lietuvių išlaikymo. Tuo metu buvo didelis komitetas net iš 12 narių, o šiandien beliko tik igaliotinis – V. Kutkus. Šiuo metu Detroito apylinkėje yra 410 L. Fondo narių su 165,859 dol. o visos Michiganas įnešė 269,886 dol.

V. Kutkus, būdamas LF tarybos narys, dirbo pelno skirstymo, informacijos, įstatų, palikimų ir narių verbavimo komisijose. Dalyvavo 63-juose tarybos ar komisijų posėdžiuose. Dideli atstumai ir kasdieninis darbas nesutrukdė atlikti prisi-

imtas pareigas Lietuvių Fonde. Vien tik LF reikalui teko važiuoti 85 kartus iš Detroito į Chicago ir sukarti ten ir atgal 558 mylias, iš viso 47,430 mylių arba beveik du kartus apvažiuoti žemės rutulį. Kelionė į abu galus trukdavo 11 val., iš viso 935 val. (85×11) arba 117 darbo dienų. Dažniausiai tekdavo važiuoti žiemos metu: siautė sniego pūgos, šalo ir automobiliai slidinėjo, bet nelaimės nevyko.

Suvažiavimuose ir posėdžiuose sugaišo apie 300 val. (5 val. suvažiav. ir 3 val. posėdž.) arba 38 darbo dienas. Visą sudėjus gaunama 150 darbo dienų arba daugiau pusės metų darbo. O kur dar sugaištus laikus rašant laiškus, straipsnius ir spaudą, organizuojant vakus, parodas, koncertus, atstovaujant L. Fondą mirusių narių atsisveikinimuose, minėjimuose ir t.t. Automobilu apvažiuoti du kartus aplink žemę, reikėjo ne tik laiko, bet ir degalų, už kuriuos teko mokėti iš savo kišenės.

Sakyčiau, V. Kutkaus apskai-

čiuožio meistrė K. Vitt. Taigi – ruoškime ją šiam darbui!

Po gastrolių Europoje ir JAV vokiečių su tėvais atostogaus prie Juodosios jūros. Penkis kartus metuose „Kati“ pasirodys amerikietiškos ledo programose, gaudama milijonines sumas. Deja, tik 10% jai bus išmokama ir tai Rytų Vokietijos markėmis. Likusi dalis eis į valstybės iždą. Nors Rytų Berlyne rytų ir vakarų markių kursas yra 1:1, tačiau vakaruose už vieną markę gaunamos penkios, o Rytų Berlyne „juodoje“ biržoje šis kursas yra 1:3.

K. Vitt 1991 m. Rytų Berlyne turės lankyti partinę mokyklą ir kartu „treniruojama“ pasirodymams ant ledo. Po metų laiko, t.y. 1992 m., ji lydės į užsienį Rytų Vokietijos prekybos delegacijas milijoninių sutarčių pasirašymui.

P.S. Rašydamas apie Calgario olimpiadą, pažymėjau, kad Lietuva 58 valstybių tarpe užėmė 12-tą vietą. Turiu ištaisyti, nes prieš mūsų valstybę atsislojo Latvija, laimėdama vieną aukso ir 3 bronzos medalius. Lietuvos sąskaitoje – vienas aukso ir vienas bronzos. Estijos tik vienas bronzos. Sov. Sąjungos eilėse dalyvavo rusai, latviai, lietuviai, estai, kazakai, ukrainiečiai.

Laiškas

AR ŽURNALISTE IŠMINTINGA?

Aurelija Balašaitienė vasario 26 d. „Drauge“ savo straipsnyje „Ar yra išmintinga visuomenė?“ visus atkaklumu siekia, jei ne suniekti, tai jau bent sumenkinti Lietuvių Bendruomenės darbus bei užmojus Amerikoje. Lituanistikos katedra „neduodanti jai jokių konkrečių egzistavimo rezultatų“. Nepatinka jai ir Bendruomenės užmojis angažuoti istoriką parašyti knygą apie okupacinius Lietuvos laikmečius. Ji teigia, kad istorijos rašymas nėra LB uždavinys. Bet kodėl gi ne? To ji nepasako. Negi pas mus leidinių, ypač anglų kalba, apie Lietuvos okupacijas yra toks jau didelis perteklius? Kadangi, pasak autorės, premisas, jokia istorija negalinti būti objektyvi, tai iš to seka, kamgi iš viso rašyti knygas apie istoriją, nes ji nebus objektyvi... Žurnalistė sako, kad lituanistinių mokyklų mokytojų algos nesiekia žemiausio atlyginimo skalės. Čia tai tiesa. Bet argi nustatyti ir mokėti mokytojų algas yra Bendruomenės pareiga? Šiame krašte už mokyklų išlaikymą ir mokytojų algas yra atsakingi ne tik tėvai, bet apamai ir visi kiti gyventojai. Mūsų Bendruomenė

čia vimai ir pasiaukojimas vieni institucijai yra tipiškas dažnam visuomenininkui. V. Kutkus suminėjo tik L. Fondui atiduotą laiką ir savo patyrimą, o kur kitos organizacijos, gal nemažiau pareikalavusios laiko ir pastangų, ypač LB-nė, kuriai atsidavęs dirbo.

Amžiaus naštai didėjant ir kelionėms sunkėjant, V. Kutkus nebesutiko kandidatuoti į tarybą naujam terminui ir užleido vietą jaunesniems.

V. Kutkų arčiau pažinau tik išėjęs į pensiją ir persikėles gyventi į Marquette Parką, Chicago, kai įsitraukiau į LF veiklą. Tikrai, V. Kutkus buvo pareigingumo ir darbštumo pavyzdys. Pasiimtus darbus atlikdavo laiku ir kruopščiai. Tarybos posėdžiuose buvo reiklus ir gal per didelis LB-nės interesų gynėjas, stengdamasis išsipareigojimus kreipti bendruomenės naudai. Jo nuolatinė baimė, kad LB įtaka L. Fonde nesumažėtų, kartais išsiskaldavo nepasitenkinimą tarybos narių tarpe, bet visad sutikdavo su daugumos sprendimu ir revoliucijų nekėlė.

Lietuvių Fondo tarybą apgailėstauja Vytauto Kutkaus pasitraukimą iš aktyvios veiklos, dėkoja už jo ilgametį pasižymėjimą ugdant Lietuvių Fondą, o ypatingai už jo veiklą savo gyvenamojoje apylinkėje Detroite.

Naujosios Anglijos Pabaltiečių Draugija

visus maloniai kviečia atsilankyti į

KLARNETISTO DR. RAMŪNO KIREILIO

ir

PIANISTO DR. SAULIAUS CIBO

KONCERTA

Dr. Ramūnas Kireilis

Programoje: Rossini, Weiner, Martinu, Švedo, Gruodžio, Čiurlionio, Brahms kūriniai.

Bilietai parduodami salėje valandą prieš koncertą.

Bilietų kainos: 10 dol., 8 dol. studentams ir pensininkams.

iš savo kuklių išteklių gali mokyklą tik sušelpiti, ką švietimo taryba ir atlieka. Jeigu šeštadieninių mokyklų mokytojų atlyginimai yra tokio apgailėtinio būklės, tai atsakomybė tenka mokinių tėvams, o ne LB. Daugumas šios kartos vaikų tėvai yra profesionalai su gerais atlyginimais. Todėl šykštumą Balašaitienė būtų daug tiksliau nukreipti į tėvus, o ne į Bendruomenę.

Toliau ji aimanuoja, kad Bendruomenė „disponuoja mano pinigais, manęs neatsiuklaus“. Ji sako, kad „demokratinio krašto sistemoje Amerikos prezidento mokesčių formulirai yra viešai skelbiamas“. Tai tiesa, nes jo algą moka krašto gyventojai, o Bendruomenės darbuotojai dirba be atlyginimų. Tenka suabejoti, ar į Balašaitienę kada nors kreipėsi mūsų vyriausybės žmonės, kiek, kam ir kokio pobūdžio parama turėtų būti skiriama, sakykim, El Salvadorui, Izraeliui ar bet kokiam kitam kraštui. Bet šito ji reikalauja iš LB.

Juo toliau, juo gražiau. Ji rašo „Jei ir renkame neva tai demokratinės tvarkos principu“ ir t.t. Na, argi taip galima? Tos dalelytės „neva tai“ išreiškia netikrumą ir tuo ji bando įtaigoti skaitytoją, kad LB rinkimai nėra demokratiški. Tai kokie jie yra? To ji nepasako. Pagaliau ji Bendruomenės darbuotojus pašiepiančiai vadina kabutėse vadais. Čia tai jau negražu, nes dvelkia tarybinio propagandisto žurnalistinė „etika“. Abejoju, ar kitus niekindama, ji save bent kiek pasiaukštino.

Julius Vebraitis,
Union, New Jersey

IŠVALYK AR UŽDARYK!

Thornton mokyklos vadovybė iš kovai su tarša įstaigos gavo įsakymą: arba išvalyk jos statyboje sudėtą asbestą, pavojingą sveikatai, arba gali būti įsakytą mokyklą uždaryti. Nustatyta, kad asbesto dulks bėna plaučių vėžio priežastim.

MILIJONAS BENAMIAMS

Federalinis izdas paskyrė 1.6 mil. dol. kad Chicago socialinės tarnybos įstaigos pagerintų benamių padėtį, ypač parūpintų valgyamą, paruošiant pastogę, gerinant sveikatingumo sąlygas.

POLICININKAMS 9 MIL. DOL.

Chicago miestas užbaigė 15 metų užsitęsusią bylą su policijos tarnautojais, atėjusiais dirbti iš gyventojų mažumų. Jie skundėsi, kad jų atlyginimai buvo mažesni. Dabar miestas sutiko jiems išmokėti 9,230,000 dol.

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

- Doboy Wrapping Machine Operator
- Pizza Maker
- Ask for Mike 7 am to 12 noon.
- Clean up main man
- Mechanic – Bodyman
- Ask for Paul 11 am – 9 pm.

344-1900

Must speak fluent English.

LATHE OPERATOR

(Must Speak Fluent English.)
Job shop looking for Experienced Operator. Must have years in shop & have run machine over 10' long.
Call 594-1732 3:30 PM - 6 PM

MACHINIST

(Must Speak Fluent English.)
Mill & Lathe experience required. Have own tools.
Call 594-1732 3:30 PM - 6 PM

MISCELLANEOUS

A VLIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS

[VEDIMAI — PATAISYMAI]

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020

KLAUDIJS PUMPUTIS

LITHUANIA, THE EUROPEAN ADAM

Prof. dr. JUOZO ERETO vėliškai parašyta apie Lietuvą, išversta į anglų kalbą dr. Algio Mickūno. Antroji leida 1983 m. Išleido Kęstutis Butkus fondas. Tai labai gera dovaną amerikiečiams, o taip pat ir mūsų jaunimui pasiskaityti apie Lietuvos istoriją ir dabartinę būklę komunistinės Rusijos okupacijoje. Kaina su persiuntimu \$4.50. Illinois gyventojai moka \$4.75.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarčiau

J. BACEVIČIUS

BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SĄŽININGAI

PATARNAUJAME PIRKIME

BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų įvairiose apylinkėse, mieste ar priemiesčiuose. Suinteresuoti prašau skambinti ar užsilpa

BUDRAITIS REALTY

6600 S. Pulaski
767-0600

RE/MAX REALTORS

GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS

361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

Sav. parduoda gerai išlaikytą 29 m. mūrinį namą, 3 mieg., tikro medžio virtuvės spintelės, ažuolinės grindys, kilimai, pilnai įrengtas rūšys. Apšildomas dujomis. Centralinis vėsinimas. Naujas stogas, daug kitų priedų. Chicago Lawn, 36 blokas į vakarus. Tel. 582-9577. Kalbėti lietuviškai.

FOR RENT

Išnuomojamas butas pirmame aukšte, naujai atremontuotas, be baldų vyresnio amžiaus žmonėms netoli 43 & Washtenaw. Nuomininkai patys apmoka šildymą, elektrą, etc. Siūloma — „space heater“. Call 767-2680.

FOR SALE

Pigiai parduodu tinkamus naudoti Lietuvoje
VIDEO REKORDERIUS
(312) 839-5829

ŠNIPĖS VEIKLA

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Esu minėjęs šnipė Elkę Falk, padariusią labai daug žalos ne tik Vakarų Vokietijos politiniame ir ekonominiame gyvenime, bet taip pat karo sąjungininkų NATO tarpe. Po pirmų tardymų (visi šnipai tardomi prie Miuncheno) spauda sužinojo, kad E. Falk foto aparatą turėjo žiebtuvėlyje, o filmai buvo paslėpti plaukų purkštytuve. Savo minikamero vokiečių galėjo pagaminti mikratus labai plonas, permatomas vieno milimetro skersmens plokšteles. Po išaiškinimo tos plokštelės paprasta akim nebuvo pastebimos. Tad jas galima buvo lengvai priklijuoti pvz. po pašto ženklų arba į voko įlenkimo vietą.

Taip pat spauda rašo, kad rytai ir vakarai „suprakaitavę“ dirba agentų pasikeitime, įtraukiant dabar į sąrašą ir E. Falkę. Be to, minimi rytų agentai (suimti Šveicarijoje) Hiubneriai, inžinierius ir techninis vedėjas. Jie dirbo prie Europos Arianos raketos, perduodami planus Sov. S-gai. O ką už tai „prašo S. S-ga? Vokiečių spau-

da mini jūrininkus Valkečius. O vakarai? Jie nori „gauti“ aštuonis Vakarų Vokietijos agentus, vieną JAV, vieną italą ir prancūzą, šnipinėjusius Afganistane.

Sporto žiniuose esu rašęs, kad aukso medalio laimėtoja K. Vitt numato pasitraukti iš aktyvaus sportinio gyvenimo ir pereiti į filmų ar teatrinį meną.

Manding, būdama Rytų Vokietijos komunistų partijos nare, ji negali nuklęsti nuo Honeckerio nustatyto kelio, bet paklūsniškai vykdyti jo nurodymus.

Imdama dramos studijoje pamokas, ji kartu ruošiamai ir diplomatinei tarnybai. Gražiu veideliu jai numatoma Rytų Vokietijos prekybos delegacijos sudėtyje „minkštinti“ kietuose pasitarimuose vakariečių kapitalistų širdis.

Vakarų vokiečiai sako, kad „pasiuntinio“ idėja atėjo iš politinio biuro nario Egon Krenc, nes jo nuomone, vakarų spauda visur ir visuomet šaukė, kad didžiausia ir gabičiausia Rytų Vokietijos atstovė yra dailiojo

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

DAIGNYNAS, romanas. Alė Rūta. 576 psl.	\$12.00
SAVANORIO DUKTĖ, romanas. Antanas Gailiūsis. 381 psl.	\$9.00
LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA, NR. 8. 527 psl.	\$10.00
LIETUVIŲ ŠEIMOS TRADICIJOS. Stasys Yla. 180 psl.	\$20.00
LIETUVOS STUDENTAI UŽSIENIO UNIVERSITETUOSE XIV-XVIII AMŽIAIS. Vaclovas Biržiška. Redagavo ir papildė Mykolas Biržiška su Adolfo Šapokos įvadu. 217 psl.	\$10.00
LIETUVOS VALSTIEČIAI LIAUDININKAI. Juozas Audėnas. 307 psl.	\$18.00
LIETUVOS RAITELIAI, XIII amžius Lietuvos kariuomenės istorijoje. I kn. Z. Raulinaitis. 308 psl.	\$10.00
LIETUVOS RAITELIAI, XIII amžiaus vidurys, Mindaugo laikai, II kn. Z. Raulinaitis. 301 psl.	\$12.00
LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIS 1918-1940. Bronius Povilaitis. 367 psl.	\$18.00

Pastaba. Užsakant knygas per pašta, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

Gyvas pasaulio lietuvių bendruomenės valdas
naujai išėjusios Lietuviškos Knygos klubo knygoje

Antano Gailiūšo SAVANORIO DUKTĖ,

keturių dalių romane.

Čia pro skaitytojo akis pravedama įvairių kartų lietuvių gyvenimas ne tik JAV, bet Kanadoje, Australijoje ir Venecijoje vienos nepriklausomos Lietuvoje išaugusios moters išgyvenimų plotmėje. Seni meilės konfliktai ir išgyvenimai naujus veikėjus randa jaunojoje išievių kartoje.

Įdomiai iliustruota knyga kainuoja 9 dol. Su persiuntimu — 10.50 dol. Illinois gyventojai moka 11.30 dol. Užsakymus siųsti: **Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.** Ši knyga gaunama ir pas knygų platintojus.

DAUKANTŲ SUSIRINKIMAS

Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopai šiais metais įžengus į savo egzistencijos 25 metų sukaktį ir kuopos valdybos dvejų metų kadencijai pasibaigus, 1986-87 metų veiklos bei vadovybės pareigūnų atliktų darbų apyskaitinius pranešimus išklausti, juos įvertinti, dvejų metų laikotarpiui kuopos pirmininką, valdybą bei kontrolės komisiją išrinkti ir ateities veiklos gaires aptarti kovo 27 d. 3 val. p.p. Šaulių namuose Chicagoje buvo sušauktas visuotinis kuopos narių susirinkimas.

Gausų savo dalyvių skaičiumi susirinkimą, pristatęs svečią, sąjungos garbės narį ir Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės pirmininką V. Išganaitį, atidarė Gen. T. Daukanto kuopai jau daugiau kaip dvyliką metų vadovaujantis kuopos pirmininkas E. Vengianskas. Buvo įnešta kuopos vėliava ir sudarytas prezidiumas. Susirinkimą praversti buvo pakviestas kuopos kontrolės komisijos pareigūnas B. Budraitis, sekretoriauti J. Utara. Pirmininkaujančiam perskaityti susirinkimo dienotvarkę, kuri buvo priimta bei pakeitimų bei papildymų, buvo kuopos pirmininko bei valdybos pareigūnų pranešimai.

Kuopos pirmininkas E. Vengianskas savo 1986-1987 metų Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos valdybos veiklos apžvalginiame pranešime, išvardinęs valdybos pareigūnus, aptarė dvejų metų laikotarpyje atliktus darbus, kurie tikrai buvo gausūs. Kadencijos metu buvo surengti 6 tradiciniai rengimai, 2 minėjimai, 4 išvažiavimai už Chicago ribų, pravesios 2 metinės plk. K. Dabulevičiaus ir Birutės J. garbės narės M. Tumienės pereinamųjų taurių kuopos šaudymo varžybos ir 2 kartus dalyvauta bei talkininkauta Cicero „Klaipėdos“ jūrų šaulių kuopai Cicero Vasario 16-sios proga Lietuvos vėliavos pakėlimo iškilmėse. Su kuopos vėliava 23 kartus dalyvauta įvairiomis progomis kitų surengtose šventėse, minėjimuose bei eisenose. Veikloje glaudžiai bendradarbiauta su vietos šaulių daliniais — Vytauto Didžiojo šaulių rinktine, Cicero „Klaipėdos“ jūrų šaulių kuopa ir giminingomis šauliams Lietuvos kūrėjų — savanorių, ramovėnų ir birutininkių organizacijomis. Lietuvių palaišymui, švietimo, lietuviškos spaudos, radijo programų išlaikymui, Lietuvos laisvinimo darbus paremti, politiniams veiksniams, lietuvių teisėms ginti ir labdaros reikalams iš kuklių kuopos kasosje turimų sumų paaukota daugiau kaip 1.000 dol. Visuomenės informacijai apie Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos veiklą straipsniais bei iliustracinėmis nuotraukomis bendradarbiauta lietuviškoje spaudoje ir radijo programose. Bendrai kuopos narių informacijai išleista ir nariams išsiuntinėta 11 kuopos

valdybos žiniaraščių.

Susirinkimas toliau buvo su pažindintas su Chicago rajone veikiančia jūrų šaulių „Nemuno“ rinktinės padėtimi, kurios egzistencija ir veiklos suaktyvinimu 1987-šiais metais reikėjo rimtai susirūpinti. Kalbant apie kuopos sudėtį, buvo nusakyta narių judėjimas, bendros nuotaikos ir, žvelgiant į ateitį, iškelti kai kurie kaip ir visas išeivijos lietuvių organizacijas liečiantieji bendri rūpesčiai ir reikalai. Minutės susikaupimu ir atsistojus buvo prisiminti bei pagerbti 1986-1987 metais mirę Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos nariai: F. Holtzienė, J. Raudys, K. Kašinskas, J. Baltušis, B. Danulis, J. Paštukas ir jau šiais metais miręs ilgametis jūrinės šauliškos veiklos remėjas, kuopos šaudymo varžybų pereinamųjų taurių mecenatas gen. št. plk. K. Dabulevičius.

Baigdamas savo pranešimą kuopos pirmininkas E. Vengianskas išreiškė visiems kuopos nariams ir vadovams padėką už talką šauliškoje veikloje bei pasiaukojimą pareigose, veiklos remėjams — už nuolatinę moralinę bei materialinę paramą ir giminingoms organizacijoms ir jų vadovybei už malonų bendradarbiavimą 1986-1987 metų laikotarpyje.

Toliau ejo kuopos moterų vadovės U. Zinkienės trumpas pranešimas, kuriame ji pasidžiaugė kadencijos metu moterų veiklumu ir, baigdamas savo pareigas, dėkojo visoms kuopos moterims už malonų bei darnų dvejų metų bėgyje bendradarbiavimą.

Kuopos pareigūnų vadovas V. Utara, aptaręs kadencijos metu surengtus kuopos renginius, iškėlė didelį moterų įnašą tuos renginius organizuojant ir, visiems dėkodamas už bendradarbiavimą, išreiškė viltį, kad ir toliau kuopos renginių organizavimas susilauks reikiamos talkos.

Išdininkas J. Marus susirinkimą supažindino su Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos kasos finansais, su kadencijos metu gautomis pajamomis bei padarytomis išlaidomis. Dėkojo nariams už laiką ir tvarkingai mokamą metinį nario mokestį.

Kontrolės komisijos vardu 1986-1987 m. kuopos kasos patikrinimo aktą perskaitė susirinkimui pirmininkaujantis B. Budraitis, pagal kurį rasta, kad kuopos piniginiai reikalai buvo tiksliai ir tvarkingai vedami, jokių trūkumų ar netikslumų nepastebėta. Susirinkimui siūlo kuopos valdybai ir išdininkui J. Marui pareikšti padėką.

Diskusijose pranešimų temomis klausimų neatsiradus, visi pareigūnų padaryti pranešimai plovimu buvo priimti ir patvirtinti.

Toliau buvo 1988-1989 metams Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos pirmininko, valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai. Susirinkimui pirmininkaujančiam pasiūlius, dvejų metų kadencijai, susirin-

kimo dalyvių gausiu plovimu ir rankų pakėlimu pabalsavus, 1988-1989 metams vienbalsiai kuopos pirmininku buvo perrinktas g.j.š. Edmundas Vengianskas, į kuopos valdybą — V. Utara, M. Gydienė, J. Marus, G. Kuzmienė, A. Aleksandravičius, J. Janušauskas, N. Martinkus, V. Zinkus, B. Petrauskas ir J. Utara. Į kuopos Kontrolės komisiją perrinkti — E. Holtzas, B. Budraitis ir B. Aniulis. Moterų vadovei U. Zinkienei negalint toliau eiti pareigų ir susirinkime neat-siradus kandidačių, nutarta artimiausiu laiku sušaukti Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos moterų specialų susirinkimą, kuopos moterų vadovę išrinkti.

Einamuose reikaluose, kalbant apie ateities veiklos pasireiškimus, kuopos pirmininkas susirinkusiems pranešė, kad balandžio 16 d. šaulių namuose rengiamas „Nemuno“ rinktinės vardu bendras Chicago rajono jūrų šaulių dalinių Gen. T. Daukanto ir Klaipėdos kuopų pavasarinis parengimas. Painformavo, kad šiais metais Chicago — Cicero — Detroito kuopų pavasarinis bendrą sąskrydį — tradicinę Jūros dieną Pilėnų stovyklavietėje rengia Detroito „Švyturio“ kuopa, kalbėjo apie vasaros išvyką į International Friendship Gardens, ramovėnų rengiamas metines Lietuvos respublikos prezidentų pagerbimo iškilmes ir numatomą kuopos vasaros gegužinę Union Pier, Mich. Priminė, kad spalio 15-16 d. iškilmingai su pamaldomis, akademine dalimi ir baretu bei specialiu leidiniu bus minima Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos 25 metų sėkmingos veiklos sukaktis.

Susirinkimui einant į pabaigą, buvo pasveikinti kuopos nariai Vasario 16-sios proga, apdovanoti Šaulių Sąjungos garbės žymniais: V. Zinkus, V. Utara — Šaulių Žvaigždės ordinu ir M. Kerelienė, A. Aleksandravičius — Šaulių žvaigždės medaliu, kurie bus jiems rudenį, švenčiant kuopos 25 metų veiklos sukaktį, įteikti. Už nuopelnus Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopai, Lietuvos jūrininkystei bei jos propagavime nepriklausomos Lietuvos šaulys, paskutinis išeivijoje išlikęs Lietuvos prekybos laivyno laiko kapitonas, kuopos narys jūr. kpt. Bronius Kristopaitis, susirinkimui gausiai plovant, buvo pakeltas į Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos Garbės narius.

Dienotvarkę išsėmus, darbin-gas ir sklandžiai praėjęs metinis kuopos narių susirinkimas, savo nutarimais padėjęs tvirtą pagrindą tolimesnei jūrų šaulių veiklai Chicagoje, sugiedojus Lietuvos himną ir išnešus kuopos vėliavą, buvo uždarytas.

Po susirinkimo suaktyvinio kuopos leidinio reikalams kuopos foto korespondentas A. Aleksandravičius padarė susirinkimo dalyvių bei valdybos pareigūnų kelias nuotraukas ir

sesių U. Zinkienės, G. Martinienės, M. Gydienės ir B. Kašinskienės skaniai pagamintais užkandžiais, sumuštiniais, kava bei Ankaus dovanotais pyragais buvo pasivažiinta. Užkandžių metu, kurių susidariusias išlaidas padengė P. Urbonas, kuopos Kontrolės k-jos pareigūnas B. Aniulis savo mirusios žmonos, kurį laiką buvusios Gen. T. Daukanto kuopos moterų vadovės, Angelės šviesiam atminimui kuopos reikalams įteikė 200 dol. auką. Valdybos nariui J. Janušauskui, sulaukusiam 80 gimta-

dienio, buvo sugiedota „Ilgiausių metų“.

Ir taip po susirinkimo kelias valandas šeimyninėje aplinkoje pabuvojus, praėjusio susirinkimo nuotaikomis pagyvenus ir skaniai pasivažišus, daukantėnai, dėkingi už vaišes, išsikirstė į namus. Baigiant tenka sveikinti Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos naujai perrinktos valdybos pareigūnus ir palinkėti geriausios sėkmės organizaciniuose darbuose, besirušiant rudenį kuopos 25 metų sukaktį prasmingai paminėti. Krsp.

A.†A. pulk. leitin. JONAS ŠVEDAS kūrėjas-savanoris

Gyveno Chicagoje, anksčiau Cicero. Mirė 1988 m. balandžio 10 d., sulaukęs 94 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Šakių apskrityje, Plokščių valsčiu, Karkazų kaime. Amerikoje išgyveno 38 m. Pasiliko dideliame nuliūdime dukros Aldona Čeplienė, žentas Algirdas, Zita Deveikienė, žentas Mykolas ir Danutė Mickūnienė su šeima Australijoje; vienuoliuka anūkų, aštuoni proanūkai ir kiti giminės Lietuvoje. Priklausė daugeliui organizacijų. Kūnas pašarvotas trečiadienį, balandžio 13 d. nuo 3 iki 9 v.v. S. Butkus koplyčioje, 1446 S. 50th Ave., Cicero, IL. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, balandžio 14 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukterys su šeimomis.
Laidotuvių direkt. Sally Butkus. Tel. 652-1003.

Lietuvos Kariuomenės kūrėjui savanoriui, Centro Valdybos Pirmininkui

A.†A. pulk. leitin. JONUI ŠVEDUI

mirus, velionio dukterims, jų šeimoms ir giminėms nuširdžią užuojautą reiškia

Centro Valdyba ir kiti
savanoriai kūrėjai

A.†A. ANGELEI BAJORIENEI

Lietuvoje mirus, jos dukrai ALDONAI MAŽULIENEI ir sūnui ROMUI BAJORUI ir jų šeimoms reiškiamas nuširdžią užuojautą ir drauge su jais liūdime.

Vytas ir Laima Ardickai
Valerija Baniene
Raimundas ir Liudė Švedai

AUDRA Travel CORPORATION

VIENINTELĖ PROFESIONALI LIETUVIŲ KELIONIŲ ĮSTAIGA KANADOJE SKELBIA ir GARANTUOJA

Pigiausias kainas kelionėse į LIETUVĄ 1988 metais

5-kiom, 10-čiai bei 15-kai dienų patogiausiomis lėktuvų linijomis

Išvykimo datos iš Toronto ir kitų Š. Amerikos miestų	Liepos 6 - 20
Gegužės 6 - 20	Liepos 20 - rugpjūčio 2
Gegužės 19 - birželio 3	Rugpjūčio 11 - 27
Gegužės 25 - birželio 8/12	Rugsėjo 2 - 16
Birželio 9 - 24	Spalio 7 - 21
Birželio 30 - liepos 17	Gruodžio 27 - sausio 10 1989 m.

Užsisakykite dabar - gausite papildomą nuolaidą. Smulkesnes žinias teikiame tel. (416) 769-2500

Mūsų įstaigoje Jums patarnaus:
AUDRONĖ, LIUSĖ, DALIA, INGĖ, JOANNĖ, PAULIUS.

Mes kalbame — lietuviškai, angliškai, prancūziškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai, itališkai, ispaniškai.

Mūsų įstaigoje įrengti kompiuteriai: PEGASUS/GEMINI bei TDS

Mūsų įstaiga yra narys — IATA, T-comm, BBB, CLIA

Adresas: 2100 Bloor St. W. Toronto, Ont., Canada. M6S 1M7
Tel. (416) 769-2500 Telex 06-986766 TOR
KVIEČIAME NAUDOTIS MŪSŲ LIETUVIŠKO BIURO PASLAUGOMIS.

Mūsų registracijos numeriai: retail nr. 2559030 wholesale nr. 2475066

DRAUGAS, antradienis, 1988 m. balandžio mėn. 12 d. 5

A.†A. ANELE-ANGELE BAJORIENE KAIRYTĖ

ilgametė mokytoja-pedagogė mirė 1988 m. balandžio mėn. 7 d. Lietuvoje, Vilniuje, sulaukusi 90 metų amžiaus. Palaidota Anykščiuose.

Nuliūdę: sūnus komp. Feliksas, marti Ann, anūakai Felicija ir Romas Bajorai, dukte Aldona ir žentas Stasys Mažuliai, anūkas Arūnas ir proanūkas Čekras Janušai ir giminės Lietuvoje.

A.†A. BEN TRAKŠELIS

Gyveno Brighton Parko apylinkėje. Mirė 1988 m. balandžio 8 d., 10 val. ryto, sulaukęs 96 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Kražių valsčiu, Kalvių kaime. Amerikoje išgyveno daug metų.

Pasiliko dideliame nuliūdime dukte Geneva Martin ir žentas James Ralph, sūnus Charles ir marti Dorothy, penki anūakai ir penki proanūkai; dvi seserys ir vienas brolis Lietuvoje.

Priklausė Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos Vyresniųjų piliečių klubui ir Amalgamated Transit Union, div. 241.

Kūnas buvo pašarvotas balandžio 10 d. Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyko pirmadienį, balandžio 11 d. Iš koplyčios 9 val. ryto buvo atlydėtas į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyko gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų buvo nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuliūdę dukte, sūnus, žentas, marti, anūakai ir proanūkai.

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 523-0440.

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

VASAITIS—BUTKUS

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Pedagoginio lituanistikos instituto etnografinis ansamblis vaidina „Bėkit, bareliai!“ Arvydas Žygas vadovauja ir šiuo atveju neša vainiką.

Nuotr. Lino Meilaus

APLINK MUS

x Marijonų bendradarbių susirinkimas bus trečiadienį, balandžio 20 d., 1 val. po pietų Marijonų vienuolyno salėje. Kviečiami visi nariai ir norintieji nariai būti susirinkime dalyvauti. Po susirinkimo bus draugiškos valgybos. [susirinkimą kviečia valdyba.

x Ses. Felice Juciūtė iš Pittsburgho, Pa., atvyksta į Chicago ir dalyvaus seselių pranciškiečių bendradarbių metinėje vakarienėje. Tuo tarpu ji aplankys savo seserį ir brolių, gyvenančius Chicagoje.

x Daiva Kezienė ir Rasa Razgaitienė atvyksta į Chicago su vaizdajuosčių programa apie OSI. Vakaronė bus gegužės 6 d. Jaunimo centro kavinėje. Vaizdajuosčių apie nacių medžioklę bus rodomos iš Australijos, Didžiosios Britanijos ir Amerikos.

x Sol. Arnoldas Voketaitis, DePaul universiteto profesorius, vadovaus trims pasirodymams vieno veiksmo operoje šiame universitete balandžio 21-24 dienomis. Pasirodymas bus universiteto skyriuje 2324 No. Fremont St. Lincoln Park Campus.

x Marquette Parko Lietuvių Bendruomenės rinkimų komisija praneša norintiems balsuoti paštu, kurie dėl netikslaus adreso ar kitų priežasčių nėra gavę komisijos išsiuntintų balsavimo lapelių, gali juos gauti su vokais Seklyčioje (2711 W. 71 St.) arba kreipiantis pas J. Levicką tel. 448-9526. Balsavimo laiškas paštu turi būti pasiūstas ne vėliau kaip balandžio 17 d. šiuo adresu: **JAV LB Rinkimų komisija**, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

x Seselių pranciškiečių bendradarbių vakarienė bus balandžio 17 d., sekmadienį, 3:30 val. p.p. Šaulių namuose Brighton Parke. Vakarienes programai vadovaus kun. Antanas Švedas, Marijonų bendradarbių ir Don Varno posto dvasios vadas, ilgai gyvenęs ir dirbęs Argentinos misijose.

x Loretto Igoninė, vadovaujamoje Šv. Kazimiero seserų vienuolijos, yra įruoštas psichiatrinis skyrius spręsti įvairioms problemoms. Tas skyrius buvo atidarytas balandžio 1 d.

x Kun. Roman Klumbis, Eugenia S. Firant, Filix Putrius, Jonas Činkus, Stasė Levanas, dr. Teofilė Rymantas, Jonas Vizbaras, Bronė Pridotkas, Ona Babušienė, Bronė Grybauskienė, Domas Dobravolskis, A. Valys, V. Jakovickas, Aleksas Spirakaitis ir R. Paulaitis kiekvienas pratešė „Draugai“ prenumeratą vieneriems metams ir dar pridėjo po 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuširdus ačiū.

x Už a.a. Dr. Onos Vaškevičiūtės sielą balandžio 17 d. 10:15 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje prie Jaunimo centro bus atnašaujamos šv. Mišios. Jos draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti. Giminės. (sk)

x Parduodamas labai gera me stovyje su baldais, 1 mieg., 1½ vonios „condo“ 2 bl. nuo Atlanto, N. Miami Beach, Fl. Žemi mokesčiai. Teirautis tel.: 312-960-3612 arba 305-932-9183. (sk)

x Kun. Jonas Vyšniauskas, buvęs Šv. Jurgio parapijos klebonas, ilgai dirbęs Chicagos arkivyskupijos tribunole, buvo sunkiai susirgęs ir paguldytas Šv. Kryžiaus ligoninėje. Dabar reikalingas nuolatinės priežiūros ir paguldytas Šventos Šeimos vieloje.

x Jo Ann Wasiliauskaitės su James Vilučiu užsakė prieš sutuoktuves eina Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke.

x Lietuvos Vyčių 112 kuopos susirinkimas bus balandžio 19 d., antradienį, 8 val. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Šie metai vyčiams yra jubiliejiniai — 75-ri metai nuo įsisteigimo, tai susirinkime bus kalbama apie vyčių istoriją ir diskutuojama apie veiklą. Visi kviečiami dalyvauti. Kalbės Estella Rogers, Konnie Savickus ir Alex Mockus..

x Union Pier Lietuvių draugijos narių paskutinė šio sezono vakaronė, kurioje R. Bigelis parodys įdomias skaidres iš savo kelionių po Tailandą ir kitus Azijos kraštus, bus balandžio 13 d., trečiadienį, 6 val. vak. P. ir A. Mikštų patalpose. Kviečiami dr. jos nariai su savo svečiais dalyvauti.

Audra Aleknaitė, „Žilvičio“ tautinių šokių grupės, rengiančios „Subatėlę“ balandžio 23 d., vadovė.

x Šeštadienį, balandžio 16 d., 7 val. vakaro Jaunimo centre pasirodys Rasos Poskočimienės vad. tautinių šokių grupės „Spindulys“ ir „Spindulio“ jauniai per suruoštą tradicinį balių. Matysis šokių šventės ir ne šventės šokiai. Šokiams gros Zigmą Mikužio „Žaros“ orkestras. Informacijom ir rezervacijom skambinkit Audronei Norušienėi tel.: 349-3866. Palengvinkite kelionės į Hamiltoną išlaidas.

x Janina Žitkienė savo mirusio sūnaus Edvardo penkerių metų mirties sukakčiai paminėti paaukojo Tautos Fondui 500 dol. Visos aukos Tautos Fondui gyviems ir mirusiems pagerbti skiriamos ateities laisvai ir nepriklausomai Lietuvai. Gaunami procentai už investuotas aukas bus panaudoti okupuotos Lietuvos laisvinimo kovai finansuoti.

x Po 10 dol. atsiuntė aukų už kalėdines korteles ir kalendorius Česlovas Žilionis, Danutė Milienė, Kazimieras Jakštys, dr. L. Jagminas, Dana Juodgudis, Petras Čelkis, Povilas Vaičekas, Joseph ir Zita Petkai, Joana Jovaiša, Petras Maželis, Balys Graužinis, Jonas Razmukas ir M.S. Newsom. Visiems nuorišdus ačiū.

x Iš Danijos į Kanados Hamiltoną! Liepos 3 d. Hamiltone Tautinių šokių šventės metu bus gera proga Danijoje gyvenusiems susitikti ir atnaujinti pažintis. Todėl Anderseno žemės „danai“ skubiai atsiliepkite Aloyzui Bričkui, 1700 Bloor Str. W. Apt. 712, Toronto, Ont. MP6 4C3, Canada. Tel. 1-416-762-6128. Platesnė informacija bus paskelbta vėliau.

x Arch. Jonas Krutulis, Pranas Kraujalis, Salomėja Nikant, Juozas Remys, Elena Bany, Maria Jasiūnas, Leonas Kazragis, Juozas Šlajus, Martynas Trakis, Pranas Paulauskas, Ann Pukel, Antanas Račkauskas, Genė Vosylius, Jonas Bataitis, Elena Jasaitis, Don Kisielis, Anthony Balukas pratęsė prenumeratą 1988 metams ir kiekvienas paaukojo po 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuširdus ačiū. (sk)

Lietuvos Vyčių 24 kuopos nariai, dalyvavę Lietuvos Nepriklausomybės minėjime. Iš kairės: Sally Neberieza, vicepirm. Bruce Neberieza, Kristina Norkus, Jr., Algis Norkus, kor. sekr. Clare O'Dea, dr. Aloyzas Pakalniškis, Irene Murdock, Daina Pakalniškis, Olga Eastman, Vince Neberieza, dvasios vadas kun. Petras Cibulskis, Bernice Neberieza, Joe Simon, Ron Padalino, Loretta Simon, Helen Jurgaitis, Frank Jurgaitis, Regina Simokaitis, Richard Cross, pirmininkė Aušra Padalino, Debbie Neberieza ir Bill Neberieza.

Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

KAT. FEDERACIJOS SUSIRINKIMAS

Lietuvių katalikų federacijos Chicagos apskritys susirinkimas buvo balandžio 9 d. Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos salėje Brighton Parke. Prieš susirinkimą federacijos pirm. Alg. Kazlauskas pakvietė maldą sukalbėti naują parapijos kleboną kun. Antaną Puchenskį, kuris pasveikino visus susirinkusius ir sukalbėjo angliškai ir lietuviškai maldą. Pirmininko pakviestas kalbą pasakė vysk. Paulius Baltakis, pabrėždamas, kad federacija atliko didelius darbus ir dabar, įsijungus jaunoms jėgoms, pradeda vėl atkusti ir tęsti vyresniųjų prieš 80 metų pradėtus darbus.

Prie darbo stalo buvo vietos klebonas kun. A. Puchenskis, federacijos Chicagos apskritys pirmininkas Algis Kazlauskas, išdėdinęs Stefaniją Jonutienę ir žiniaraščių redaktorių Regina Saulienę. Veiklos pranešimą padarė pirm. A. Kazlauskas, primindamas, kad Chicagos apskritys federacijos skyrius prisidėjo prie Lietuvos krikščionių susikurties minėjimo rengimo, pagelbėjo federacijos centro valdybai, kartu su Amerikos Lietuvių Taryba priešinosi Chicagos su Kijevu suporavimui. Taip pat pranešė apie ateities veiklos planus.

Izd. Stefanija Jonutienė pranešė apie išdą, kuriame dar yra likę daugiau kaip 900 dol., išmokėjus visas skolas ir įsipareigojimus.

Numatytas visuomenininko premijos įteikimas Vytautui Skuodžiui negrįžus iš Europos ir Povilui Vaičekauskui dirbant,

x Akt. Julius Balutis, Bronius Agurkis, Michael Lubert, Eva Paulauskas, Vladas Prancus, Marija Marcijonas, Eleonora Radvilas, Ant. Krikščiūnas, Paul Naujokas, G. Padagas-Balsevičius, Ant. Kamstaitis, Zigmas Moliejus, Ant. Labanuskas, V. Gudauskas, Juozas Nalis, Olga Juknius lankėsi „Drauge“, pratęsė prenumeratą 1988 metams ir kiekvienas pridėjo po 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame.

x Arch. Jonas Krutulis, Pranas Kraujalis, Salomėja Nikant, Juozas Remys, Elena Bany, Maria Jasiūnas, Leonas Kazragis, Juozas Šlajus, Martynas Trakis, Pranas Paulauskas, Ann Pukel, Antanas Račkauskas, Genė Vosylius, Jonas Bataitis, Elena Jasaitis, Don Kisielis, Anthony Balukas pratęsė prenumeratą 1988 metams ir kiekvienas paaukojo po 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuširdus ačiū.

neįvyko ir buvo atidėtas kitam kartui.

Apie rinkliavas Liet. Religinei šalpai lietuvių parapijose kalbėjo kun. Jurgis Šarauskas, lietuvių sielovados direktorius prie Chicagos arkivyskupijos kurijos. Pranešimai buvo priimti plojimu.

Diskusijose dėl įvairių sumanymų dalyvavo vysk. P. Baltakis, S. Daulienė, G. Janula, K. Pabedinskas, dr. A. Damušis, J. Damušienė ir kt. Tai buvo tik įvairios sugestijos ateities veiklai ir „Observer“ laikraščio leidimui, apie kurį plačiau paaikšino LKR federacijos centro valdybos pirm. adv. Saulius Kuprys.

Nominacijų komisijoje buvo G. Meiluvienė ir V. Jonynienė, J. Meiluvienė perskaitė į valdybą įteiktą sutinkančių pavarde, prie kurių dar buvo pridėti du kandidatai iš salės. Rankų plojimu buvo išrinkta valdyba, kuriai įeina Marija Kinčius, Stefanija Jonutis, ses. M. Angelė, Vladas Šoliūnas, Remigijus Poskočimas, Adam Valauskas, Algis Kazlauskas, Jadvyga Damušienė ir Gediminas Janula.

Vysk. P. Baltakis dar paaikšino apie rengiamą tarybą padėti vyskupui sielovados darbuose. Dr. A. Damušis perskaitė keletą rezoliucijų ateities veiklai. Rezoliucijos buvo paliktos valdybai išlyginti. Po to buvo vaišės — kava ir pyragai, padovanoti Baltic Bakery.

Ps.

G. DAMUŠYTĖ APIE KELIONĘ Į SOVIETIJĄ

Chicagos ateitininkai sen draugiai balandžio 8 d. Jaunimo centro kavinėje suruošė vakaronę, kurioje Gintė Damušytė kalbėjo apie kelionę po Sovietų Sąjungą be ružavų akininių. Prelegentė pakvietė kalbėti prof. A. Liulevičius. G. Damušytė pasakojo apie savo kelionę su vadinama Taikos delegacija į Sovietų Sąjungą.

Pirma pasakojo, kaip Filipinų kardinolui Sinui keliaujant po Sovietų Sąjungą buvo sudarytos sąlygos, kad jis mažiausiai matytų neigiamųjų religijos atžvilgių. Kartu rodė savo kelionėje matytų vietų skaidres.

Jai darė įspūdį žmonių draugiškumas, pamaldų turtinga liturgija. Vazinėjo 12 dienų. Citavo keliautojų įspūdžius, grįžus aprašytus JAV spaudoje. Damušytei padarė įspūdį katalikų bažnyčia Leningrade, kur klebonauja lietuvis kun. Povilonis.

Rodomos kelionės skaidrės buvo gerai paruoštos, aiškios. Turistų grupė, kurioje buvo ir Damušytė, buvo priimama mokyklose, kolchozuose. Viena mergaitė bažnyčioje net apsikabinė Damušyte ir pasakė jos du išmoktus žodžius angliškai: „I love New York“. Ji išryškino, kaip sovietai panaudoja vadinamas taikos ir religinių grupių delegacijas savi propagandai. Bažnyčioje neregistruoti baptistai iškėlė plakatus, primindami

priespaudą. Rusų gidės tada apsupo grupę, aiškindamos, kad tą demonstraciją suorganizavusi amerikiečių ambasada. Galima buvo ištrūkti aplankyti privačius žmones ir tai įkvėpė norą dirbti dėl tų žmonių laisvės. Iš grįžusių iš tos kelionės pasirodė spaudoj ir balsų, kad ten neleidžiama turėti religinę spaudą, parapijoms užsiimti labdara, mokyti vaikus religijos.

Dalis ekskursijos dalyvių viešai kėlė religinės priespaudos klausimus, kitas neigiamybės. Keliauninkams tebuvo leista vežtis tik po vieną Šv. Rašto knygą, tą buvo galima palikti vietiniams. Vienas seminarijos studentas, gavęs Šv. Rašto knygą, pratarė, kad jis pirmą kartą savo rankose laiko pilną Šv. Rašto knygą.

Prelegentė siūlė įsijungti į tokias religines ekskursijas.

Būtų progos kelti religinę priespaudą pokalbiuose su bendrakeleiviais ir klausimais rusų pareigūnams.

Petraukos metu dalyviai galėjo sustoti prie knygų stalo, kur buvo „Ateities“ fondo leidiniai. J. Damušienė perskaitė V. Prunskienės laišką, kur pranešama, kad iš dr. O. Vaškevičiūtės palikimo Religinei šalpai perduodama 2000 dol. G. Damušytė padėkojo, pabrėždama, kad Religinei šalpai veiklą ir lėšos labai reikalingos.

Atsakinėdama į klausimus G. Damušytė skatino, jei sąlygos susidarys, padaryti tą, ką latviai padarė — susilaukdami, kad prie Rygos įvykusių konferencijoje galėjo iškelti trėmimus, laisvės klausimus, net tai buvo suminėta televizijoje ir spaudoj už geležinės uždangos. G. Damušytė reikė minti, kad mums svarbu turėti savo žmones Washington. Jie gali daug padėti ryšiais su kongreso nariais ir įstaigomis.

Kalinamam kun. Svarinskui buvo pasiūlyti keli kvietimai atvykti į Vakarus, bet jis to negavo. Rusų administracija sudaro įspūdį, kad juo niekas Vakaruose nesirūpina. Tačiau yra įtakingų žmonių, kurie rūpinasi jį išlaisvinti ir atrodo, kad imama linkti jį išleisti. Sovietų saugumas labai domisi Lietuvių informacijos centru.

Prof. A. Liulevičius prelegentė nuoširdžiai padėkojo. Dalyviai buvo pavaišinti paruoštais skanėstais. Atsilankiusių buvo gausu.

Juoz. Pr.

ADOS SUTKUVIENĖS IR ZIDOS SODEIKIENĖS MENO PARODA

Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus meno galerijoje balandžio 22 d. iki gegužės 14 d. vyks dailininkų Ados Sutkuvienės ir Zitės Sodeikienės naujausių darbų paroda. Sutkuvienė gyvena Chicagos priemiestyje, o Sodeikienė ne per seniausia persikėlė gyventi iš Chicagos į Ohio valstiją.

Ada Sutkuvienė baigė Immaculate Heart kolegiją ir tęsė meno studijas Pratt institute New York. Ji yra dalyvavusi daugiau negu penkiasdešimtyje parodų, kuriose buvo išstatiusi keramiką, mozaiką, grafiką, akvarelę ir vadinamus „fiber“ — siūlų darbus. Ji yra sukūrusi daugelį knygų viršelių, plakatų ir iliustravusių daugiau kaip keturiasdešimt knygų. Be to, ji yra dar atlikusi daug užsakymų Valeškos religinio meno studijai, Mosaic Tile kompanijai ir kitoms firmoms. Paskutiniu laiku ji suplanavo ir sukūrė dekoracijas ir kostiumų eskizus teatriniams pastatymams „Kulgrinda“, „Vilniaus Plies legendai“ ir operai „Dux Magnus“.

Jos darbų yra Amerikos Kongreso bibliotekoje, Garbės Legiono rūmuose ir kitose viešose bei privačiose kolekcijose. Prieš kelias savaites PLB kultūros taryba pranešė, kad

IŠ ARTI IR TOLI

JA VALSTYBĖSE

— A.a. dr. Jono Puzino 10 metų mirties metinės Philadelphiaje bus paminėtos balandžio 16 d. su dr. Vinco Maciūno kalba per Bendruomenės Balso radijo programą ir balandžio 17 d. Šv. Andriejaus bažnyčioje (19th & Wallace Strs) Mišiomis 10:30 val. ryto. Mišių metu giedos solistė Ona Pliuškonienė. Prieš išsikeliant į Chicago 1974 m. velionis visą laiką gyveno Philadelphiaje, kur paliko reikšmingą ir nepamirštamą įnašą į vietos kultūrinį bei visuomeninį gyvenimą.

— Šiais metais tradicinę rytų pakraščio ateitininkų savaitę Kennebunkporte, Me., bus nuo rugpjūčio 13 iki 20 d. Savaitės programoje bus koncertai, literatūros vakaras ir paskaitos. Viena tos savaitės diena — rugpjūčio 15 — skiriama peržvelgti Lietuvos krikščio jubiliejaus minėjimo reikšmę mums ir Lietuvai. Tai bus maldos ir džiaugsmo diena, kurios vakare klausysime kun. K. Pugevičiaus paskaitos, kaip krikščias suriša mus su gyvenimo principais, su vienas kitu ir mūsų broliais Tėvyneje. Tą dieną užbaigsime žvakių procesija ir padėkos maldą už krikščio malones ir Dievo Apvaizdos globą mūsų Tėvynei. Visi ateitininkai ir jų draugai kviečiami paskubėti ir užsisakyti kambarius pas pranciškonus: Guest House, Franciscan Monastery, Kennebunkport, ME 04046. Paskubėkite! Užsisakant kambarį nurodyti, kad užsisakoma ateitininkų savaitei.

Adai Sutkuvienėi yra suteikiama 1987 m. 1000 dol. dailes premija. Šioje parodoje Ada išstati savo paskutiniausius darbus, darytus iš lino, medvilnės, akrilikos ir kitokių siūlų.

Zita Sodeikienė baigė Chicagos meno institutą 1958 m. Ji tęsė studijas tame pačiame institute 1965-66 m. ir 1969-71 m. Ji yra turėjusi vienuolika individualinių parodų Chicagoje, Los Angeles, Detroit, Columbus ir kituose miestuose. Yra dalyvavusi daugelyje grupinės ir kvietinės parodose, kuriose laimėjo daug žymenų už savo tapybą bei grafiką. Ji buvo viena iš dvylikos dailininkių, išrinktų dalyvauti „Twelve Lithuanian Artists in America“ (Dvylika lietuvių dailininkų Amerikoje) parodoje Corcoran galerijoje, Washington, 1973 m. ir viena iš Ohio valstijos dailininkų kvieštų dalyvauti 1986 m. „Kultūros bendradarbiavimo“ parodoje Taipei, Taiwan. Per paskutinius ketverius metus Sodeikienė buvo išstatiusi savo didelį (84 pėdų — 8 pėdų) darbą pavadintą „Berlyno siena“ meno galerijose po visą Ameriką. Ji yra iliustravusi daugelį knygų ir sukūrusi daugelį plokštelių bei knygų viršelių. Šiuo metu ji yra viena iš redaktorių literatūrinio žurnalo „The Plough“ (Žagrė). North Coast Review. Šioje parodoje Sodeikienė išstati savo naujausius tapybos darbus, kuriuos ji vadina „dabotiniu surrealizmu“ ir spalvotus piešinius, naudojant temą „socialinė kritika“.

Parodos atidarymas bus penktadienį, balandžio 22 d., 7:30 val. vak. Abidvi dailininkės dalyvaus atidaryme. Po to bus vaišės.

Krp.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

Keturios vienos šeimos kartos Colorado kalnuose Aspen Showmess. Iš kairės: Karolina Lieponytė, jos motina Alė Pabedinskaitė-Lieponienė, jos tėvas Jonas Pabedinskas ir jo tėvas Kazys Pabedinskas.